

היזברות

פרשת שלח | גיליון 505 | כ"ד בסיון תשפ"א

תגובות: oneg.shabat@htv.co.il

073-2221388 - הפצת העלון

www.hidabroot.org

העלון מוקדש לע"נ יצחק בן מרים ויחיא לע"נ פונגדה בן טורי | לע"נ יעקב חבזה בן מרים | לרפואה שלמה נצרת בת חנוס

להקדשת העלון חייגו: 073-2221388

זמן כניסת ויציאת שבת

מוצ"ש ר"ת	מוצאי שבת	כניסת השבת
20:58	20:23	19:06
20:56	20:26	19:23
21:00	20:27	19:17
20:57	20:23	19:22

לקחים ממעשה המרגלים

מי עושה טובה למי? ומדוע החוטא בזדון אינו נענש מיד?

מורנו הגה"ר זמיר כהן שליט"א

כאשר עשרה מתוך שנים עשר המרגלים ששלח משה לתור את הארץ הסיתו את כל העם להתנגד לכניסה לארץ ישראל, ניסו שני הנותרים, יהושע בן נון וכלב בן יפונה, שהיו בעמדת מיעוט, לשכנע בכל כוחם את העם שאין להם להתפעל מהלשון הרע ששמעו, שהרי ה' הוא שהורה להם להיכנס לארץ, ומה להם לחשוש מעמים גדולים וחזקים כאשר ה' עמם. אך העם המוסת לא רק שלא האזין ליהושע וכלב, אלא 'ויאמרו כל העדה לרגום אתם באבנים' (במדבר יד, י).

ומה היתה התוצאה? 'ויאמר ה' אל משה עד אנה ינאצני העם הזה ועד אנה לא יאמינו בי בכל האתות אשר עשיתי בקרבם? אכנו בדבר ואורשנו, ואעשה אתך לגוי גדול ועצום ממנו'. ומשה, הרועה הנאמן, פתח מיד בתפילה לפני הקב"ה והתחנן שישלח להם. עד אשר השיבו ה': 'סלחתי כדברך', ומיד הוסיף: 'ואולם חי אני וימלא כבוד ה' את כל הארץ, כי כל האנשים הראים את כבדי ואת אתתי אשר עשיתי במצרים ובמדבר וינסו אתי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי, אם יראו את הארץ אשר נשבעתי לאבותם. וכל מאצני לא יראוה'. באותה שעה נזר על עם ישראל לנדוד במדבר ארבעים שנה, עד אשר מתו כל היוצאים ממצרים, ורק יהושע בן נון וכלב בן יפונה יצאו נקיים מגזירה זו.

ממעשה רב-משמעות זה, למדים אנו מוסר השכל גדול, וגם תשובות לשאלות העוללות לצוף בלב האדם באשר לדרכי ההנהגה העליונה. ראשית, יש לנו ללמוד להעריך בזמנים הטובים את שפע הטוב שהקב"ה מרעיף עלינו, ולתת את בטחונו בו באמצעות הישמעות לגדולי התורה, ממשיכי דרכו של משה רבנו, המנהיגים את הדור, מבלי להיגרר אחר רעשי אנשים המתנגדים לדרך התורה ולנושאי דגלה, גם אם הם הרוב. שהרי כל בר דעת יודע שה' אוהב את עמו, וכל מצווה והוראה שנתן לנו בתורתו, גם היא נראית קשה או

שאל את הרב

הג"ר אברהם יוסף שליט"א

מי שיש לו שני שמות, האם אומר שני "פסוקים לשמות אנשים" בסוף תפילת שמונה-עשרה?

לאדם בעל שני שמות, די לומר פסוק אחד לפי השם השגור בפי הבריות. ואם שני השמות שגורים ותמיד נקרא בשניהם, ראוי לומר שני פסוקים על פי שמותיו.

האם מותר לצרף למניין גם אנשים שאינם שומרים שבת?

יש מניינים במקומות שונים שבאים

תמוה דברי המרגלים, נועדה לטובתנו. ומתוך כך מרחם הוא בלבנו על כל הרעשנים הפוצים פיהם בדברי זלזול כלפי אחת ממצוות התורה מתוך חוסר ידע, וכל חייו רוויים שמחה ואושר, בהיותו נותן מבטחו בה' לבדו. 'הַבּוֹטָח בַּה' - חֶסֶד יִסְבְּגֵנוּ' (תהלים לב, י). בנוסף, פעמים שהאדם עומד ותמה כיצד יתכן שפלוני, שעובר על צדו ה', אינו נענש מיד על מעשיו. הנה כאן ממעשה המרגלים למדנו שהקב"ה ארך אפים רב חסד, ואפילו כאשר מגדיש האדם את הסאה, ומידת הדין אמורה לפגוע בו, באה תפילתם של צדיקים לפני ה' על עם ישראל, או זכות אחרת, מרככת את גזר הדין, ומששה את ביצועו (ומכאן שכל רודפי התורה התוקפים את תלמידי החכמים, אינם יודעים שיתכן מאד שרק בזכותם או בזכות אבות הם חיים). אמנם לא יתכן מצב שבו אדם שעבר עבירה ולא שב עליה בתשובה לא ייענש, אבל מועילה התפילה לעכב את הגזרה. ופעמים רבות שבמהלך עיכוב זה שב האדם בתשובה, והגזירה מתבטלת מעליו. שהנה טעות רווחת אצל לא מעט אנשים הסבורים שאם הם שבים בתשובה, עושים הם כביכול "טובה" לה' יתברך. אולם כבר כתב הרמח"ל ב"מסילת ישרים" (פרק ד'): "כי לפי שורת הדין ממש, היה ראוי שהחוטא ייענש מיד תיכף לחטאו בלי המתנה כלל, וגם שהעונש עצמו יהיה בחרון אף כראוי למי שממרה פי הבורא יתברך שמו, ושלא יהיה תיקון לחוטא כלל. כי הנה באמת איך יתקן האדם את אשר עיוות והחטא כבר נעשה? הרי שרצה האדם את חברו, הרי שנאף, איך יוכל לתקן הדבר הזה? היוכל להסיר המעשה העשוי מן המציאות?". ומבאר שרק חסד ה' הוא איתנו שנתן לנו את האפשרות לתקן את חטאי העבר באמצעות תשובה. וכדברים האלה כתב רבנו יונה בקצרה בתחילת ספרו "שערי תשובה": "מן הטובות אשר הטיב ה' יתברך עם בראיו, כי הכין להם הדרך לעלות מתוך פחת מעשיהם ולנוס מפח פשעיהם".

אשרי אדם הזוכה לקחת מוסר השכל לחייו מתוך אשר אירע לאבותינו, שומר את עצמו מלהיכשל במה שאחרים נכשלו, וכל חייו מושתתים על פי ארחות התורה. שבת שלום.

אליהם אנשים שאינם שומרי שבת, או כדי לומר קדיש או מפני שמתחילים להתעניין בתורה, ומצווה רבה לחברם ולעודדם. אולם כאשר חסר מניין ומבקשים מעוברי אורח להצטרף, צריך להימנע מלהשתתף במניין כזה, כיון שאינם מתכוונים לקיום תורה ומצוות, ורק באים לעשות טובה.

2 מנין הגיעו הפלסטינים? דניאל בלס

3 גזר ביצה ופולי קפה הרב יצחק פנגר

5 בורא מיני בשמים הרב ירון אשכנזי

6 החבר הקוקוזי שלי חיים ולדר

8 הרב יעקב מעברי מיכל אריאלי

10 הסגולה שעברה דודו כהן

14 מקום של כוח מנוחה פוקס

סופ"ש מרענן
לכל המשפחה!

הידברות מזמינה אתכם לנופש קייצי ומרענן על שפת הכנרת!
במלון המפואר כינר הגליל
חמישי - מוצ"ש | פרי חקת 17-19.6 - ז' ט' תמוז

נוף גלילי מרהיב

חדרים מרווחים ומפנקים • בריכת שחייה נפרדת • מעוזן כושר ארוחות גורמה • חוף נפרד פרטי של המלון • מדשאות רחבות ידיים • פעילויות לילדים • הרצאות מרתקות בנושאים מגוונים

בהתחפתות הרב שניר גואטה

הבטיחו מקומכם: 073-222-1-270 מס' המקומות מוגבל

היהודי החושב

דניאל בלס

מנין הגיעו הפלסטינים?

מדוע הפלסטינים טוענים שהארץ שייכת להם, ומה מוצאם האמיתי?

אז מנין הגיעו הפלסטינים? ובכן, לא היו "פלסטינים" לפני מאה שנה. לא היתה מדינה פלסטינית, ולא ערים פלסטיניות בארץ ישראל; לא מנהיגים פלסטינים, ולא עבר היסטורי ככל עם שקיים מאות שנים. כנגד עובדה היסטורית זו, הפלסטינים מפיצים כיום את הטענה שהם חיו במשך אלפי שנים כעם מגובש בארץ ישראל, והם צאצאי הפלישתים הקדומים (בלעדי שקר זה, לא תהיה להם טענה היסטורית על הארץ). מהי האמת? לשם כך, צריך ללמוד שיעור קטן בהיסטוריה...

האימפריה העות'מאנית

עד לפני מאה שנים, כל המזרח התיכון נמצא תחת שליטת האימפריה העות'מאנית (כיום טורקיה), אשר שלטה בו ביד רמה במשך מאות שנים! ארץ ישראל נכבשה למעשה על ידי הסולטאן סלים הראשון עוד בשנת 1516 למנינים, והיתה בשליטת העות'מאנים במשך 400 שנה עד מלחמת העולם הראשונה.

המשך בעמוד 7 <<

נוער מתמודד

הרב דן טיומקין

את הברגים, ובסוף מדווח לי עם פרצוף מואר שהבעיה נפתרה. בזכות כך, במשך שלושה ימים הוא מצליח ללמוד ברצינות! ועל זו הדרך, הוא אחראי גם לבנות את הסוכה של הישיבה, הוא גם אחראי על כריכת הגמרות. זה מחייה אותו. הכבוד שהוא מקבל ממני ומהצוות בונה אותו, ומאפשר לו אחר כך גם ללמוד ברצינות."

ומה נעשה עם בחור שיש לו כישרונות אחרים? זה מחייב חשיבה. בחור שכישוריו הזימיים גבוהים יכול להיות גבאי, אחראי על הטיול, להפיק עלון. בחור אומנותי יכול לאייר את העלון. בחור עם כישורים חברתיים גבוהים יכול להיות חונך של בחור אחר, חלש יותר, אפילו שהוא עצמו טעון חניכה. עצם העובדה שהוא מסביר ומלמד - תרומם אותו, תחייב אותו, תקדם אותו. על זו הדרך אפשר לחשוב על מטלות ופרויקטים תורניים שמתאימים לקדם כל כשרון.

ההשקעה בקידום חוויות הצלחה משתלמת. היא מעלה ערך עצמי, ויכולה לחסוך הרבה תופעות לוואי כואבות של ניתוק, ולכן כדאי לכל הורה ומחנך, להשקיע בהכרת מעלות התלמידים ובחשיבה יצירתית לדרכים לקדם אותם.

גזע חדשה, אלא טענה על כיבוש ישראלי, כאשר אל שנאתם המזרה מצטרפות אומות העולם הנאורות. מתוך טענה חדשה זו רוצים המוסלמים כיום להשמיד, להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן, טף ונשים, בכל העולם כולו... מי בן דעת ולא יבחין בחוטים בהם מחזיק בורא עולם ומנהל את ההיסטוריה? מי הוא שיוכל לחשוב זאת לעוד צירוף מקרים?

ארץ ישראל השוממה

ארץ ישראל ניתנה לעם ישראל לפני 3300 שנה, אך מאחר שהתרשלנו בשמירת התורה והמצוות, הוגלנו מארצנו לכל העולם לפני 2000 שנה עם חורבן בית המקדש השני. אך הארץ הקדושה שמרה לנו אמונים, כפי שהבטיחה התורה: "ושממו עליה אויביכם היושבים בה" (ויקרא כ"ז, ל"ב). זו עובדה שבמשך כל ימי גלותנו אף עם זר שכבש את הארץ לא הצליח ליישבה, וסופרים כמו מארק טוויין שביקרו בארץ ישראל בשנת 1869 למנינים תיארו אותה כארץ חרבה ושוממה.

אבי שואל: "שלוש. מאז עלינו לארץ אנו סובלים מהפלסטינים בעזה ובמקומות נוספים, שטוענים שכל הארץ שייכת להם, ושגזלנו אותה מהם בכיבוש הארץ. מה שאני רוצה להבין הוא, אם לא היה עם פלסטיני, אז מנין הגיעו הפלסטינים לארץ ישראל? ולמה הם חושבים שהארץ שייכת להם? האם אין מצב לשלוש? תודה!"

שלוש וברכה אבי, ותודה על שאלתך. אני מאמין שמציאות מזרה להדהים זו, של אנטישמיות כה בלתי צפויה באחרית הימים, הינה הוכחה גלויה לנבואות אחרית הימים. שכן רק לפני שני דורות לא נשקפה לנו כל סכנה ממדינות ערב והאסלאם. מי שרדפו אותנו לפני 80 שנה בכל רחבי העולם - היו אירופאים, בני העם הגרמני, וטענתם היתה ההמצאה המזרה של תורת הגזע, בשמה דרשו להשמיד, להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן, טף ונשים, בכל העולם כולו. והנה רק דור אחד לאחר מכן התאחדו מדינות ערב הטריות ובאו בטענה נגדנו, לא עם תורת

הסוד הכמוס של ראש הישיבה

מי שמרגיש טוב עם עצמו, יש לו כוחות להתמודד גם במקומות שבהם קשה לו יותר

והחיבור שלו יהיו גדולים יותר, הערך העצמי יעלה, וחווית ההצלחה תזלוג גם לזירות אחרות בחייו, לקשריו החברתיים, אפילו לתפילה ולקיום המצוות.

בסדנא למדנו מודל שעוזר לזהות את הכישרונות האישיים. אחד המשתתפים בסדנא, ראש-ישיבה קטנה מירושלים, שיתף מניסיונו בסוף המפגש, למה ההשקעה כאן חוסכת הרבה ניתוק, וחשף סיפור אישי מרגש. קיבלתי את רשותו לשתף איתכם כאן את הסוד. ואלו דבריו: "יש לי מנהג סודי. בערך פעם בשבוע אני נוהג להשכים קום בשלוש לפנות בוקר, וללכת לבית המדרש. אני מוודא שלא עוקבים אחרי, סוגר את החלונות והתריסים, ואז, כשאני בטוח שאין איש בסביבה, אני מוציא מברג מהכיס ומשחרר קצת ברגים של כמה מהסטנדרים. אחר כך אני מחזיר את המברג לכיס, ויוצא. למחרת בבוקר, כשהישיבה מלאה, אני קורא לאחד הבחורים, שלומי, ומבקש ממנו שיעזור לי: 'הסטנדרים רוקדים, אולי תסכים להציל את המצב ולחזק אותם?'. שלומי תמיד נרתם למשימה. הוא הופך את הסטנדרים ומחזק

לפני זמן מה זכיתי להעביר סדנא בנושא "כלים מעשיים לחיזוק והעצמת נערים" בפני צוותי ישיבות. מדובר ביחזמה של ארגון, שזיהה כמה סוגיות בוערות, כמו התמודדות מול נזקי הטכנולוגיה, מוגנות, הפרעת קשב וריכוז, תקשורת נכונה, סמכות ומשמעת ועוד, ולכן ארגן סידרת שיעורים לצוותים, לתת להם כלים להתמודד עם האתגרים האלו בצורה שמתאימה לדור...

אחת היחידות בסדנא עסקה בזיהוי, שיקוף וקידום של המעלות והכישרונות של הנערים. כדי שלא נגיע למצב ש"הבור ריק, אין בו מים, מים אין בו - נחשים ועקרבים יש בו", צריך להצליח למצוא את נקודות החיבור של כל תלמיד. בכל אחד יש כישרונות חבויים, ואם נזהה אותם, נוכל לתת אתגרים ומשימות באותו תחום, על פי רמתו של התלמיד, כדי לקדם אותו. הנחת המוצא היא כזו: מי שמרגיש טוב עם עצמו, מוצלח ומקובד, יש לו כוחות להתמודד גם במקומות שבהם יותר קשה לו. ככל שסדר יומו של התלמיד יצליח לכלול פעילויות שישאירו חוויות הצלחה, כך הסיפוק

עורך: דודו כהן • עורכת משנה: דבי רייכמן • עריכה גרפית: שני מויאל • הפצה ולוגיסטיקה: תליה זכריה ואסתר שמיר
רוצים לקבל 50 עלונים עד לבית עם שליח, ולהפיץ בבית הכנסת או בסביבתכם הקרובה? חייגו 073-2221388

תסתכלו בעיניים של הילדים שלכם ותגידו אם לא שווה לנסות שוב למענם.

מחלקת שלום בית עם מיטב המומחים כאן למענכם

- פערי דת • בעיות רגשיות בזוגיות • מעורבות הורית • זיווג שני • כלכלת הבית • בעלי תשובה • תקשורת זוגית • קדושת הבית ועוד...

073-222-1-310
shlombait@htv.co.il

ליעוץ והכוונה ולתאום כגישות:

הצטרפו לעשרות אלפי הזוגות שנהנים היום מזוגיות מאושרת

- יצירת קשר
- שיחת אבחון ראשונית ללא עלות
- הכניה ליעוץ מקצועי

מעבר למפורסם

הרב יעקב מעברי

כל מה שלא ידעתם על פרשת שלח

מגוון שאלות ותשובות מרתקות מפרשת השבוע - שלח

א. "שִׁלַּח לָךְ אַנְשִׁים וַיֵּתְרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמִטָּה אַבְתָּיו תִּשְׁלַחוּ כָּל נָשִׂיא בְהֵם" (י"ג, ב').
למה רמזו במילה: "שִׁלַּח"?

שבשנת ג' אלפים ושל"ח שנים יחרב בית המקדש ובני ישראל יצאו לגלות (בעל הטורים).

ב. ואיזה דבר טוב יצא למשה משליחת המרגלים ומחטאם?

בזכות זה זכה לחיות עוד 40 שנה (כלי יקר)!

ג. מדוע ישראל ביקשו לשלוח מרגלים?

הם אמרו: "ענני הכבוד נמצאים לפנינו, אבל כשנכנס לארץ ישראל - העננים לא יכנסו עמנו, לכן אנחנו צריכים מרגלים שיתורו לנו את הארץ" (מדרש תנאים על דברים א', כ"ב).

ד. "שִׁלַּח לָךְ אַנְשִׁים וַיֵּתְרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמִטָּה אַבְתָּיו תִּשְׁלַחוּ כָּל נָשִׂיא בְהֵם" (י"ג, ב'). מדוע נקט ה' יתברך דווקא בלשון "יתרו"?

ה' רמז לו שאם תרצה תשלח איתם גם את יתרו, כי משה כבר אמר לו (י', ל"א): "וְהֵייתָ לָנוּ לְעֵינִים" (רבנו אפרים על התורה).

ה. "אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר שִׁלַּח מֹשֶׁה לְתוֹר אֶת הָאָרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשִׁיעַ בֶּן נּוּן יְהוֹשֻׁעַ" (י"ג, ט"ז). מדוע משה בירך רק את יהושע ולא את כלב?

1) כיוון ששאר המרגלים ראו שיכנסו לארץ ולא יהיו נשיאים (זוהר חלק ג' דף קנ"ח עמוד א') אלא תחת מנהיגותו של יהושע, ולדעתם הם גדולים ממנו, ולכן העדיפו להישאר במדבר תחת משה. ואילו אצל יהושע שהיה עניו (תרגום יונתן) היה חשש שירצה להישאר במדבר, כדי שלא יצטרך הוא להיות המנהיג במקום משה. ולכן משה בירך אותו שינצל מעצה כשלהם להישאר במדבר אבל אצל כלב היתה רוח אחרת (י"ד, כ"ד), שלא היתה לו רוח גבוהה כמוהם אלא ענוה ולכן הוא עשה את רצונו ה' (כתב סופר).

2) משום שהוא חשש שיהרגו אותו (חיד"א, "חומת אק" אות ב').

ו. לאחר חטא המרגלים נגזר על דור המדבר למות במדבר ולא להיכנס לארץ ישראל חוץ מיהושע וכלב. האם היו עוד אנשים שיצאו ממצרים ונכנסו לארץ ישראל?

כן! יאיר בן מנשה, סרח בת אשר, כל מי שהיה מתחת לגיל 20 או מעל גיל 60, כל שבט לוי, כל הנשים (במדבר רבה כ"א, י'), כחמשה עשר אלף איש שלא מתו בט' באב בשנה האחרונה במדבר (בבא בתרה קכ"א ע"ב), ופנחס - הוא אליהו (פרושי התורה לרבי חיים פלטיאל בפרשת פינחס).

ז. "וַיְהִי כָּל־כֵּן וַיִּשְׁלַח אֱלֹהִים אֶת־מֹשֶׁה וְיֹאמֶר עֲלֶיךָ וְיִרְשְׁנוּ אֹתָהּ כִּי יָכֹל נֹכַח לָהּ" (י"ג, ל').

מדוע יהושע לא התחיל לדבר, אלא רק כלב השתיק את העם ודיבר? יהושע התחיל לדבר! אך מיד השתיקו אותו והעם ואמרו שכיון שאין לו בנים להכניס לארץ, הוא לא חושש אם יחיה או ימות. אז יהושע שתק, וכלב השתיק את העם והתחיל לדבר (סוטה לה ע"א).

לרכישת ספרי "מעבר למפורסם" היכנסו להידברות שופס או חייגו: 073-222-12-50

קוקטייל ההצלחה

הרב יצחק פנגר

גזר, ביצה ופולי קפה

כשיש בעיות על גבי בעיות, תבחרו מה אתם רוצים להיות: גזר, ביצה או קפה

בחורה צעירה ניגשה לאמא שלה ושפכה בפניה את לבה, כמה החיים קשים עבורה. היא הרגישה שהיא לא יודעת איך היא תעבור את התקופה הזו, יש לה חשק לעזוב את הכול. היא כבר עייפה מלהלחם ולהיאבק כל הזמן. זה נראה שבעיה אחת נפתרת - ומיד אחת חדשה צצה לה. אמא שלה לקחה אותה לתוך המטבח, מילאה שלושה סירים עם מים וחממה אותם על אש גבוהה. תוך זמן קצר, שלושת הסירים החלו לבעבע.

בסיר הראשון האם הכניסה גזרים. בסיר השני היא הכניסה ביצים, ובסיר השלישי היא הכניסה פולי קפה. והיא הניחה להם להתבשל. לאחר מכן האם הוציאה את הגזרים, הביצים ופולי הקפה, ובקשה מהבת שלה לגשת ולומר לה מה היא רואה. הבת ענתה: גזרים, ביצים, וקפה. האם קרבה אותה, ואמרה לה: בואי תרגישי את הגזרים. הבת נגעה בגזרים ואמרה שהם רכים. עכשיו ביקשה ממנה האם לקחת ביצה ולשבור אותה. אחרי שקלפה את הקליפה היא הבחינה בביצה קשה מבושלת. לבסוף ביקשה ממנה האם לטעום מן הקפה. הבת חייכה, טעמה ונהנתה מהארומה של הקפה. ואז הילדה שאלה את אמא: מה הרעיון מאחורי זה?

אמא שלה הסבירה לה, שכל שלושת המוצרים עמדו באותו הניסיון - מים חמים. אבל כל אחד הגיב אחרת: הגזרים - נכנסו למים חזקים, אבל אחרי ההתמודדות עם המים החמים הם התבשלו, התרככו ונחלשו. הביצים, לעומתם - הפנימיות שלהן התחזקה. פולי הקפה היו המיוחדים ביותר, שכן אחרי שהם היו במים החמים - הם שינו את המים.

למה את דומה? שאלה האם. כשקשיים נוקשים בדלתך - איך את מגיבה? האם את גזר, ביצה או קפה? תחשבי על זה: מי את? האם את כמו הגזר, נראית חזקה אבל קצת קושי שובר אותך? האם את ביצה, שכלפי חוץ נראה שלא השתנתה אבל משהו בפנים התקשה, והרגישות שהייתה לך לפני כן, העדינות, התקשתה?

או שאת כמו הקפה, שהשתבחה? לפני ההתמודדות עם המים החמים הוא היה בגדר פוטנציאל, פולי קפה שאין בהם הרבה תועלת. אך לאחר ההתמודדות הם השתנו, הם הפכו להיות כוס קפה מחזק ומעורר, יתרה מכך, לא רק שהפולים עצמם השתנו, אלא הם גם השפיעו לטובה על המים שעמם הם באו במגע - לפני כן הם היו סתם מים חמים, ואחרי כן - כוס קפה איכותי.

תבחרו להשתפר! לא להישבר, לא להיאטם, לא לפרוש, אלא להילחם.

מתוך ספרו החדש של הרב יצחק פנגר 'קוקטייל ההצלחה': לרכישה היכנסו להידברות שופס או חייגו: 073-222-1250

הידברות מזמינה אותך לערב שכולו חווית בריאות!

עוצמת כוחות הנפש, עם הפסיכותרפיסט הרב מרדכי חזיה

ניקיו רעלים, איזון חוץ, הורדת כולסטרול וכל הסודות לשמירה על הבריאות בדרך הטבע עם נטורופתית והמאבחת עפ"י גלגל העין הרבנית זהרה שרביט

ראש העין: יום ראשון ג' תמוז 20.6 | 20:00-23:00 | אולם ב"כ פסגות אפק, ב"כ הספרדי רח' שבז' 180

ראשל"צ: יום ראשון ג' תמוז 13.6 | 20:00-23:00 | אולם ב"כ מבוא ישרון 3 פינת עזרא

בת ים: יום חמישי י"ד תמוז 24.6 | 20:00-23:00 | ב"כ רמות ים, רח' בר אילן 27

בואי לגלות עם הידברות כמה **Good להיות בריאה בל"ח**

הט"ס הטלפון: 073-222-1250

מיוחדת הרגלה על אבחון אישי ומעמיק בגלגל העין ע"י הנטורופתית זהרה שרביט

קיבוץ קל

הבטיחי מקומך לחיים בריאים בעז'ה: 073-222-12-40

המדריך לחינוך

הרב זמיר כהן

על הדרך הנכונה בחינוך מתבגרים (ב')

הדרך הנכונה לשיקום יחסים עם המתבגר

מסר של מתן אמון מועיל מאוד לעניין קבלת ביקורת, ובפרט בגיל ההתבגרות. כאשר הנער מבקש דבר חשוב ונכבד, שבכוונת ההורים לאשר לו, כדאי תמיד לנצל את ההזדמנות ולהוסיף מילים של אמון. למשל: "לילד אחראי כמותך, בודאי שאני מסכים". ואם מדובר ברכישת דבר יקר ולא שגרתי הנדרש לו, וההורים מתכוונים למלא את בקשתו, ניתן להוסיף את המילים: "לילד נפלא כמוך שאני ממש גאה בו, ודאי שמגיע לקבל". בכוחם של משפטים קצרים כאלה לחולל פלאות ביחסי הילד עם הוריו וקבלת משמעתם.

שיקום קשרים עם המתבגר

אם יחסי הילד המתבגר עם הוריו כבר נמצאים במשבר; הם צועקים וכועסים מרוב תסכול מאופן התנהגותו והוא מגיב באותה מטבע, תחילה יש לשקם את היחסים באמצעות שינוי דרסטי:

א. על ההורים להחליט בינם לבין עצמם שבמשך שבועיים-שלושה יפסיקו להעיר לו כמעט לחלוטין (אם יזכרו שבתקופת משבר כזו רוב ההערות ואפילו כולן אינן מועילות כלל והוא עושה כרצונו, יקל עליהם שלא להעיר).
ב. הערות הכרחיות ייאמרו בקצרה ובשפה רפה, ומיד יעברו ההורים לעיסוקים.

ג. במהלך שבועות אלה ישתדלו להחמיא לו ולשבחו בטבעיות על מעלותיו ועל כל מעשה טוב שעושה, ואפילו הוא מעשה קטן.

ד. במקביל לאמור בסעיף ג', יגלו כלפיו גילויי חיבה והערכה בדרכים המתאימות לאותו ילד לפי גילו ואופיו, ובהתאם לרמת המתיחות שבינו לבינם. למשל, ניתן להתחיל בהפתעה קטנה שתמתין לו על מיטתו בחזרו מהלימודים, בצירוף פתק נחמד המכיל מילים קצרות וקולעות (שוקולד ועליו פתק בצורת לב עם הכיתוב: "עזרת לי מאוד. יש לך לב זהב. אוהבת ומעריכה מאוד, אמא"). להמשיך בשלב הבא בחיוך אוהב של אמא ו/או חיבוק ידידותי קצר של אבא, עד ההגעה למילוי משאלה שבעבר לא היה סיכוי שיקבל עקב התנהגותו השלילית.

לאחר כמה שבועות כאלה של קירבה ובניית אימון, בהם המתח מתחיל להתפוגג, ניתן להתחיל בהדרכה ובביקורת, אולם רק על פי הכללים הבאים:

א. לבקש רק דבר קטן **שבודאי** יתבצע על ידו. בשום אופן אין לבקש בימים אלה בקשה, וגם לא למתוח ביקורת, אם קיימת סבירות גבוהה שהנער לא יתייחס אליהן.

ב. להעדיף בשלב הראשון בקשה מסוג כזה שהוא עתיד להרגיש טוב עם עצמו לאחר המעשה. למשל: "תוכל לעזור לי להרים דבר פלוני? זה כבד עבורי", לאחר שסייע לאמו לבצע מה שלא יכלה לעשות לבדה, הוא ירגיש נעימות.

ג. להודות לו לאחר מעשה, ולשבחו לאחר צינות.

בשלב הבא, ניתן יהיה להרחיב את מעגל הבקשות ואת נושאי הביקורת, מתוך הקפדה על מינון נכון, ועל סגנון דיבור המביע אהבה תמידית, במקביל להבעת צער וכאב על מעשה שלילי. צורת דיבור זו תחליף את הזעם הבלתי נשלט שהיה נחלת העבר, ונבע מתסכולו של ההורה.

מתוך ספרו החדש של הרב זמיר כהן "המדריך המלא לחינוך ילדים".
לרכישת הספר חייגו להיברות שופר 073-222-1250. או באתר shops.hidabroot.org

7 ציטוטים

נעמה גרין

איך הרב ארז משה דורון עשה תשובה?

במסע האישי שלו אל היהדות, הרב ארז משה דורון עבר תחנות רבות. יוגה, בודהיזם, פארא-פסיכולוגיה ועוד. אבל כשנחשף ליהדות, הוא אומר, הספקות נגוזו מיד. ליקטנו עבורכם 7 ציטוטים מסיפור חיים מעורר השראה

1. הרב ארז משה דורון בא מבית שאינו שומר תורה ומצוות, וכבר מגיל צעיר חיפש משמעות לחיים. "היה ברור לי שלא באנו לעולם רק בשביל ללכת לעבודה ולגדל ילדים, שגם הם ילכו לעבודה".

2. במסע האישי שלו אל היהדות, הרב ארז משה דורון עבר תחנות רבות. יוגה, בודהיזם, פארא-פסיכולוגיה ועוד. אבל כשנחשף ליהדות, הוא אומר, הספקות נגוזו מיד. "אי אפשר בכלל להשוות את היהדות לשאר הדברים שבדקתי. זה כמו להשוות גלקסיה לנמלה מעוכה. פתאום אתה מסתכל אחורה ואומר: 'מה מכתם לי? כמו אדם שאוכל ג'אנג פוד הרבה זמן, ואז מקבל ארוחה כמו שצריך, ומבין שזה האוכל שהוא צריך. פתאום כל התמונה מתבהרת".

3. אם לסכם במשפט אחד את ההבדל בין מה שהיהדות מציעה לבין שאר הדתות, אומר הרב דורון: "היהדות מדברת על החיים. כל השאר מדברים על מין רעיון של שעות הפנאי, או על התנתקות מהחיים. היהדות - אין פרט בחיים שהיא לא מדברת עליו ברחל בתך הקטנה. מחפשים אמת, לא מחפשים לעגל פינות".

4. המהפך הגדול אצל הרב ארז התרחש כאשר חברו לקח אותו לטבור במקווה האר"י (שנאמר עליו שכל מי שטובל שם חוזר בתשובה), ומשם לרב קעניג. הוא לקח אותו לבית הכנסת שלהם ("לא ידעתי אז בכלל מה זה בית כנסת"). הרב דורון הלך משם וביקש להדחיק את הכל. חצי שנה לפני השחרור ה' זימן לו לפגוש בעל תשובה מצפת שהיה בעברו גורו בהודו, שהזמין אותו לדבר על יהדות בלי מעצורים. הוא הגיע אליו הביתה באותו ערב והם דיברו כל הלילה. לאחר מכן יצאו ליער לדבר עם ה' - לראשונה בחייו של הרב ארז.

5. למחרת, בגיל 20 לערך, כבר חזר לצבא עם כיפה וציצית. "לא כדי לחזור בתשובה, אלא כדי לנסות את היהדות, כמו שניסיתי דברים אחרים". הוא טעם וראה כי טוב, למד וחקר והרגיש, והבין שהוא כאן כדי להישאר. ועוד איך להישאר.

6. "זה דור מבולבל בטירוף", אומר הרב, "אנשים מרגישים שאין להם על מי להישען, הם איבדו את הביטחון בכל דבר, ואנחנו רואים את זה שאין כלום. חוץ מהקב"ה אין כלום. ממש כמו במאמר חז"ל שלפני שיבוא משיח, אין על מי להישען. 'אין על מי להישען' - זו בעצם המחלה, והפתרון לזה הוא לחזור לה': 'אלא על אבינו שבשמים'. הפתרון הוא הקשר עם ה', אם אין לך קשר איתו, אם הוא לא בתוך החיים שלך, ואתה לא מדבר איתו - אז אתה רק 'מתקתק' לו את המצוות, אתה מבולבל, אטום".

7. הרב מתייחס לנקודה: "איך שמחים?", ועונה תשובה מהפכנית: "לא רק חיוך רחב וריקודים סוחפים הם שמחה. אצל אחד, שמחה היא מעט הכוח שהוא מוצא לקום בבוקר ולהסיח את דעתו מהצער שלו. אצל אחר, שמחה היא האמונה שהוא מגייס להמשיך ולעשות את הטוב בעיני השם, למרות מה שעובר עליו. ואפילו רגע אחד כזה זו עבודת קודש של שמחה, שאין מלאך ובריה בעולם שיוכלו לשער את גודל כוחה, השפעתה וחשיבותה".

הכל יכול להשתנות

בשביל זה אנחנו כאן

לא רוצים להיזכר?

הלב מתחיל לדפוק?

לא יכולים להפסיק?

הטיפול במחלקה ניתן ע"י אנשי מקצוע שומרי תורה ומצוות במטרה לתת לכם פתרונות למגוון רחב של התמודדויות והכי חשוב -
ננז"ה לעזור לכם לחזור לתפקוד.

נפשי בשאלתי
שיחת יעוץ מלפני ללא עלות
חייגו אלינו 073-333-333-1
נאפש@htv.co.il

קו ההלכה

הרב ירון אשכנזי

לאכול את המאכל או המשקה (אשר השיב להגר"א אזולאי, עמ' רנ"ח, אשרי האיש יו"ד חלק א' עמ' נ"ח).
אני מתחזקת, ובתקופה האחרונה דרה בבית סבתי שמקפידה על כשרות. לפני כמה שבועות עשינו על האש בבית הסבתא יחד עם הדודים, וכמובן אכלתי. לאחר הסעודה נשאר מהבשר, וסבתא נתנה לי לתת לחברותי, וכך עשיתי. לאחר כמה ימים התגלה לי באקראי שאת הבשר קנה אחד הדודים באיטלי של גויים, והבשר טרף, וסבתא לא ידעה על כך שהם הביאו את הבשר. אני מלאה בצער ולא יודעת איך לתקן את החטא הזה, ועוד יותר קשה לי לספר לחברותי שהן אכלו בשר טרף. אני גם חוששת מהתגובה שלהן. מה עלי לעשות?

כיוון שהסבתא מקפידה על כשרות, לא היית צריכה לבדוק האם הבשר כשר, וזה נחשב לגדר "אנוס" שהתורה פטרה אותו. וגם כפרה אינך צריכה, כי אף שכאשר אדם אכל בשוגג צריך כפרה, מכל מקום כשהיה אנוס אינו צריך כפרה (יעוין בזה בפתיח תשובה יורה דעה סימן כ"ט אות א' בשם הפנים מאירות). וגם אין את צריכה לידע את חברותיך בכך, כי כתבו הפוסקים שכאשר אדם אכל טריפות באנוס - אין הטריפות מטממות את לבו (רב פעלים חלק ד' סוד ישרים סימן ה').

הידברות וקו ההלכה בשירות ללא תשלום, למענכם. לכל שאלה בהלכה, חייגו עכשיו 073-3333-300

בורא מיני בשמים

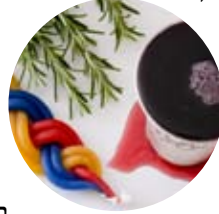
האם מותר לזרוק פרוסות לחם בשולחן שבת, ומי נחשב ל"אנוס"?

לקחתי בשמים שברכתם "עצי בשמים", ובירכתי בטעות "עשבי בשמים". האם יצאתי ידי חובה? אם אני מסופק מה הברכה, איזו ברכה לברך?
 ברכת עצי בשמים ועשבי בשמים אינן פטורות זו את זו, ולכן אם בירך "עשבי" במקום "עצי" או להיפך, לא יצא ידי חובתו. אבל ברכת "מיני בשמים" פוטרת את הכל, ולכן אם הוא מסופק יברך "בורא מיני בשמים" (חזון עובדיה טו שבט עמ' שטו).

האם אפשר לברך על טבק הרחה בורא מיני בשמים?

על טבק הרחה אין מברכים ברכת הבשמים כלל, משום שזה נקרא ריח שאין לו עיקר, כי האבקה אין בה ריח וקיבלה את הריח מטיפות שטפטפו לתוכה, וכעת האבקה יבשה לחלוטין. נמצא שזה ריח שאין לו עיקר (שו"ת באר יצחק הגר"י אמסלם סימן ס"ו).

ישנתי ברכב, והיה מתחת לכיסא אוכל המונח בתוך שקית. האם מותר לאוכלו, או שאסור משום שרוח רעה שורה עליהם?
 אף שמבואר בשולחן ערוך (יו"ד סימן קט"ז סעיף ה') שאם נתן אוכל או משקה על הרצפה תחת המיטה אסור לאכול ממנו מפני שרוח רעה שורה עליהם, מכל מקום כאשר האוכל היה מונח ברכב, שאינו קרקע, וגם מיטה אין כאן, יש מקום להקל ומותר

בסעודות שבת, אבי שיחיה נוהג לזרוק את פרוסות הלחם למסובים שנמצאים רחוק ממנו. אני מעיר לו כל הזמן על כך שזה ביזוי אוכלין, אבל הוא ממשיך במנהגו ואומר שכך ראה בבית אבא. מה עלי לעשות?

אף שהינך צודק שאסור לזרוק אוכלין מדין ביזוי אוכלין (שלחן ערוך סימן קע"א סעיף א'), בסעודות שבת יש מקום להקל בכך, ובספר מנהגי החת"ם סופר (פרק ג' סעיף ס"ו) מובא שכך היה מנהגו, לזרוק את הפת בפני המסובין. ובשו"ת התעוררות תשובה (חלק א' סימן קע"ח) כתב שהטעם לדבר משום שהשולחן דומה למזבח, ופרוסת המוציא דומה להקרבן הקרבן על גבי המזבח, וכידוע, בקורבנות יש דין לזרוק אותם על גבי המזבח. נמצא שכאשר זורק את הלחם למסובין לאחר ברכת המוציא, הוא ממש זורק את הקרבן על המזבח, ואין כאן זלוזל בלחם. **מיחם שהערו ממנו מים חמים לכוס נס כפה, והיה חלב בתוך הכוס, האם המים שנמצאים במיחם נהפכים להיות בחזקת חלבי שאסור לשתות מהם בארוחה בשרית, או שמותר ואין חשש?**
 אין לחוש לזה כלל, ומותר לשתות לאחר מכן ממים אלו בסעודה בשרית (שו"ת משפטי שלמה להגר"ש שרגא יו"ד סימן כ"ג וכתב שהסכים עימו מרן הראש"ל הגר"י יוסף שליט"א).

הידעת?

דבי רייכמן

הליבון היו בשימוש שנים רבות מאוד. אלא שהשימוש בעברה לצרכי תאורה גובה הרבה מאוד אנרגיה. כאשר גילו דרכים חסכוניות יותר ליצירת תאורה, הוחלפו בהדרגה נורות הליבון בנורות פלורסנט, ולאחר מכן בנורות לד.

• הידעתם מהו גודלן של הריאות? הריאות מקבלות את החמצן מחוץ לגוף, ומזרימות אותו אל מחזור הדם. הן גם מקבלות פחמן דו חמצני מהדם ופולטות אותו החוצה. שטח הפנים של הריאות גדול מאוד - אילו היינו פורסים את הריאות, הן היו מגיעות לגודל של מגרש טניס. הריאות מכילות 6 ליטרים של אוויר, ובכל יום אנו שואפים לתוכן כמיליון ליטרים אוויר.

• הידעתם מה מיוחד בכנפי האלבטרוס? מוטת הכנפיים של האלבטרוס הנודד היא הגדולה ביותר בעולם - למעלה מ-3 מטרים. האלבטרוס הוא עוף ימי, והוא חי באוקיינוס הדרומי, סביב הקוטב הדרומי.

שבגרעין התא. במצב פלזמה, החומר מכיל חלקיקים טעונים חשמלית, שמושפעים משדות אלקטרומגנטיים. המעבר ממצב צבירה של פלזמה לגז נקרא רקומבינציה.

• הידעתם איזה בעל חיים אחראי למוות של הכי הרבה אנשים? אלו הן החולדות, שעל פי הסברה המקובלת, הן אלה שהפיצו את מגפת האבעבועות השחורות באירופה במאה ה-14, מגפה שהמיתה יותר מ-50 מיליון בני אדם.

• הידעתם למה הלמה יורקת? למה היא בעל חיים ממשפחת הגמליים. היא ידועה בעיקר בשל היריקות החזקות שלה. הלמה יורקת כאמצעי הגנה, כאשר היא חשה מותקפת.

• הידעתם למה מוחלפות נורות הליבון? נורות

• הידעתם שעגבניות השרי לא פותחו בארץ? ישנו תיעוד של עגבניות שרי ממרכז אמריקה כבר במאה ה-17. בתחילת המאה ה-20 החלו העגבניות הקטנות להיות נפוצות בארה"ב, אז הן גם קבלו את שמן, כיוון שהעגבנייה מזכירה דובדבן - "שרי" באנגלית.

בישראל, מדענים מהפקולטה לחקלאות של האוני' העברית בירושלים פיתחו זן של עגבניות שרי בשם טומאצ'יו, שמתאים לאקלים הישראלי ונותן תנובה רבה יותר משל עגבניות רגילות.

• הידעתם מהו מצב הצבירה הרביעי? מלבד מצבי הצבירה הרגילים - מוצק, נוזל וגז, ישנו גם מצב צבירה שנקרא פלזמה. זהו מצב של אנרגיה גבוהה, ובו מלבד האטומים הניטרליים, מספר האלקטרונים הקשורים לכל גרעין זהה למספר הפרוטונים

ללא עלות

חוזרים ובגדול

אחרי כל כך הרבה זמן... התגעגתם, התגעגענו והנה זה קורה!

הזמינו כנסים ואירועים עם מיטב הרבנים והרבניות

פשוט חייגו אלינו, ואנחנו נארגן כבר את הכל! 073-222-1-280

הרה"ג כהן זמיר

הרב מאיר שורץ

הרב יצחק פנגר

הרבנית ימימה מזרחי

הרב שניר גואטה

הרב לייאור גלזר

הרבנית חגית שירה

החבר הקווקזי שלי (בי')

כשהדוד שלך מבטל צ'קים שנתן לך לסידורי החתונה - זו בעיה. כשהצ'קים הלכו נמסרים לסוחר זהב קווקזי - אתה בבעיה הרבה יותר גדולה... אלא אם כן אתה איש צעיר, מקסים ותמים, שמתקשה לראות רע בעולם הזה

שאוילי הם נעלבו מזה שהסתדרתי בלעדיהם. אחד מהם זו קדימה בתנועה מהירה, אבל הקווקזי עצר אותי.

...

"תגיד לי, מי סיפר לך שאני רוצה לעזור לך?" "הרב שלי, זה שהתקשרת אליו. הוא סיפר שאמרת לו שאתה תשלח אלי אנשים לעזור לי לשלם את הכסף." "ומה הבנת מזה?" "הבנתי שאחרי ששמעת מה שהדוד שלי עשה לי, החלטת לעזור לי." "ולמה הדוד שלך ביטל את הצ'קים?", התעניין פתאום הקווקזי.

"אה... חשבתי שהוא סיפר לך. הוא ביטל כי אני לא ביטלתי את החתונה עם אשתי."

"ולמה רצה שתבטל?"

"כי להורים שלה לא היה כסף לדירה, רק לשכירות, ובגלל שהם לא נתנו, הוא התעצבן ואיים שאם לא אשבור את השידוך - הוא יבטל את הצ'קים."

"אז למה מסרת אותם?"

"אני לא חשבתי לרגע שהוא מתכוון לזה. הוא גם הגיע לחתונה וקיבל ברכה. תראה

את אשתי, איזו צדיקה ונפלאה היא, אתה חושב שהייתי צריך לעזוב אותה בגלל דירה או לא דירה?"

הקווקזי חשב קצת, ואז אמר: "לא מכיר את אשתיך, אבל אם אתה אומר, אז יכול להיות שלא היית צריך."

אז תרשה לי קצת לחלוק עליך, אדוני, אמרתי "זוהי לא 'כול להיות', אלא בטוח שלא הייתי צריך, אבל אני לא מאשים אותך בכלל, כי אתה לא מכיר אותה ואני כן, ואני אומר לך שהיא כזו צדיקה שאתה תראה בעצמך שהברכות שברכה אותך יתקיימו."

השמחות חזרו שבעה צ'קים של אלף. שזה יוצא 7000 ש"ח, אבל הוא לא היה נדיב כמוך, ולא רק שלא הציע לעזור לי. הוא גם התחיל לומר שישלח לי משטרה, אבל בסוף כששמע שאתה רוצה לעזור לי הוא ויתר על הכסף. אבל אני לא חשבתי לרגע שלא להביא לו את הכסף.

כעת תשמעו מה קרה אתמול. היה שבע ברכות ובחסדי השם קיבלתי 5000 שקל במתנה. הייתם מאמינים!?"

"אוקיי!", אמר הגבוה מבין הבריונים. "אז איפה זה!?"

"מה נראה לכם? על הבוקר הבאתי את זה לבעל האולם וספרתי לו אותם

על השולחן. הוא לא האמין שאביא לו אותם, בטח לא אחרי שוויתר לי עליהם."

"אני לא מבין", אמר הקווקזי, "היו לך אתמול 5000 ש"ח?"

"כן!", אמרתי בהתלהבות. "ונתת אותם לבעל אולם שאמר לך שהוא מוותר לך עליהם?"

"ברור!", אמרתי. "מה אני נראה

לכם? גזלן?! אני לא גזלן וגם לא נצלן, למרות ההבטחה שלך שתעזור לי, אמרתי לעצמי שאקל עליך, ובמקום שתאמץ לארגן לי שבעת אלפים, אתה רק צריך לעזור לי עם אלפיים שקל, ואז אני גומר את העניין של החוב לאולם זהו, אין יותר חובות. חוץ ממה שאני חייב לך כמובן, ותהיה בטוח שכשיהיה לי - אני אתן לך.

ראיתי שהם מסתכלים אחד על השני. זה היה נראה כאילו הם היו מבולבלים לגמרי. הם הסתכלו עלי, ואחר כך התחילו לדבר זה עם זה בשפה לא מוכרת. ניחשתי שזו קווקזית. חשבתי

סיפור מהחיים

חיים ולדר

בשבוע שעבר, הצ'קים של הדוד בוטלו, ואני ממתין בקוצר רוח לחברים של הקווקזי, שיבואו לעזור לי...

למחרת, אחרי ארוחת הבוקר עם אשתי, אנחנו שומעים דפיקות חזקות על הדלת.

רצתי לפתוח את הדלת. עמד שם בעל חנות התכשיטים ועוד שלושה אנשים גבוהים וגדולים מאוד.

"שלום!", אמרתי. "תודה שהגעתם. אני ואשתי חיכינו לכם."

ואז פניתי לקווקזי ואמרתי לו: "זה כבוד גדול שהגעת אלינו, לא היית צריך להטריח את עצמך. בואו תיכנסו, אנחנו ניתן לכם משהו לשתות."

הם היו נבוכים קצת מקבלת הפנים החמה, אבל אם היו יודעים כמה חיכיתי להם, היו מבינים.

קראתי לאשתי ואמרתי לה: "זה בעל חנות התכשיטים שאנחנו קוראים לו הקווקזי, אצלו קניתי את התכשיטים היפים שלך, והוא קיים את הבטחתו והגיע עם החברים שלו לעזור לי."

הם הסתכלו אחד על השני, ואז אמר הקווקזי: "אוקיי... מה עם הכסף!?"

"אספר לך", אמרתי בגאווה, "כמו שלך חזרו חמישה צ'קים של 1000 שקל, לבעל אולם

מה אני נראה לכם? גזלן?! אני לא גזלן וגם לא נצלן, למרות ההבטחה שלך שתעזור לי, אמרתי לעצמי שאקל עליך

איפה שתהיו, בכל מקום ובכל זמן הזכויות שמורות לכם

חיגון: 073-222-12-12

נקלעת לפקק? תהיה רגוע!

בתרומת עמדת תפילין, רבבות זכויות נקפות עבורך כל הזמן גם כשאתה בפקק!

הקדש עמדה לטעילי נשמת / לרפואת / להצלחת / לזיווג הגון / לפרנסה בשפע ואלפי הנחות תפילין ביום יחיד בזכותך

פיצה צ'ק

היהודי החושב

מנין הגיעו הפלסטינים?

>> המשך מעמוד 2

במהלך תקופה זו לא היו מדינות עצמאיות כמו ירדן, וסוריה ולבנון, כך שהערבים תושבי אזורים אלה היו יכולים לנדוד ממקום למקום תחת חסות האימפריה העות'מאנית.

במהלך מלחמת העולם הראשונה, בשנת 1917 למנינם, כבשו הבריטים את המזרח התיכון מידי העות'מאנים.

בתקופה זו ארץ ישראל לא היתה מיושבת, לא היתה בה ממשלה מאורגנת ולא ערים מיושבות, מלבד ירושלים העתיקה שהיתה במצב גרוע מאוד. היהודים קיבלו מהבריטים בשנת 1917 את "הצהרת בלפור" - האישור להקמת מדינה יהודית בארץ ישראל.

הבריטים והצרפתים הם שחילקו את המזרח התיכון, וקבעו גבולות ברורים בין אזורים, ובכך הפכו עמים ערביים למדינות עצמאיות כמו ירדן, סוריה ולבנון (כך לדוגמה, המנדט הבריטי רצה בתחילה לקבוע שלבנון וסוריה יהיו מדינה אחת, אך לבסוף הפריד את גבולותיהן לשתי מדינות).

שימו לבכם לתזמון המדהים משמים של מלחמת העולם הראשונה, ונפילת האימפריה העות'מאנית בתקופה זו.

ערביי הארץ הישנים והחדשים

קבוצות של נוודים וחקלאים ערביים היו עדיין מפוזרים ברחבי הארץ, הם לא חיו כעם, אלא נדדו מאזור לאזור במשך מאות שנים. עם נפילת האימפריה העות'מאנית הצטרפו אליהם קבוצות של פליטים מארצות שכנות, אשר הגיעו מארצות ערביות סמוכות כמו מצרים, סוריה, טורקיה, ירדן, עיראק ועוד (כפי שמעידים שמות המשפחה שלהם כיום, שמות כגון "אל-לובנאני" מלבנון, "אל-מסרי" ממצרים), ומאוחר יותר כינו עצמם בשם המשותף "פלסטינים", על שם הפלישתים שנלחמו בישראל לפני 3000 שנה! כך גילגל ה' את הופעתם של הפלסטינים המבקשים את השמדתנו יחד ותוך כדי הקמת המדינה בארץ ישראל, וזאת במטרה ללמדנו שלא הגענו עדיין למנוחה והנחלה, ועלינו לצפות ולייחל לגאולה השלמה שרק בה יתקיימו דברי הנביאים: "כי מציון תצא תורה דובר ה' מירושלים... לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה" (ישעיהו ב', ג.). מי ייתן ונזכה ללכת שוב באור ה' כעם אחד.

בכתבה הבאה בעז"ה נמשיך לעסוק במוצא הפלסטינים ומטרותיהם, ונלמד על המלחמות והפרטים ההיסטוריים המפתיעים שהובילו לסכסוך הישראלי-ערבי של אחרית הימים.

אתה חייב לו ובאלו נסיבות". "שטויות!", אמרתי. "אתה בטח מבלבל אותו עם מישהו אחר. הקווקזי שהיה אצלי היה הבנאדם הכי טוב בעולם, הוא לא הסתפק בלעזור לי, ברגע שסיפרתי לו על אשתי, הוא אפילו התנדב לדבר איתך ולשכנע אותך שטעית בזה שחשבת שאני צריך לשבור את השידוך, ובוזה שביטלת את הצ'קים, והנה אני רואה שהוא הצליח, אחרת לא היית בא לכאן!".

הדוד שלי הסתכל עלי שוב ושוב, ואז אמר: "תקשיב לי, אני באמת מתחיל להשתכנע שטעיתי. אם הקווקזי הזה ויתר לי על חמשת הצ'קים, שנמצאים אצלו, בתנאי שאביא לך את הכסף על שבעת הצ'קים האחרים, כנראה הוא באמת ראה בך ובאשתך את מה שאני לא ראייתי ואני שמח שאני יכול לתקן. סלח לי שניסיתי לבטל את השידוך. אתם באמת זוג מהשמיים". התרגשנו מאוד, אני ואשתי, מהדברים החמים, ובירכנו את הדוד שלי מכל הלב על שחזר בו והשתכנע שאכן טעה.

מאז עברו כמה שנים, ובכל פעם שאני רוצה לקנות תכשיט לאשתי אני הולך לקווקזי ההוא, עם כסף לתכשיט בתוספת חמשת אלפים שקל שאני חייב לו מהחחונה עוד. אבל הוא מוכן לקחת רק את הכסף של התכשיט, ותמיד מסרב לקבל את החמשת אלפים של החוב. וכשאני מנסה לריב איתו על זה, הוא אומר: "הברכות שאתה ואשתך ברכתם אותי היו שוות לי הרבה יותר".

לא מזמן שוחחתי על זה עם אשתי. שאלתי אותה: "איך זה יכול להיות שאנשים מפחדים מאדם טוב כל כך?".

ומה אשתי ענתה לי אם לא כך: "אם אנשים מפחדים מאדם שידוע להיות טוב כל כך, זה אולי בגלל שהם מצליחים לראות בו רק את הרע. אבל אתה, בעלי, בנאדם שיש בו כל כך הרבה טוב, שאתה לא מצליח לראות את הרע". לפעמים היא אומרת דברים מסובכים ומדעניים, אשתי.

אני חושב שהדברים החכמים יש בהם פתרון לכל דבר ועניין בעולם. לא רק לחוב שלי לקווקזי, אלא בחינוך הילדים, בין אדם לחברו בין איש לאשתו בין שכנים ובין שותפים. כמו שכתוב: "מי האיש החפץ חיים אוהב מיים לראות טוב".

לרכישת 1990 החדש של חיים ולדר "אנשים מסופרים על עצמם 12" ושאר ספריו לילדים, מבוגרים ונוער, חייגו להיברות שופו: 073-222-12-50 או באתר shops.hidabroot.org

"מתי היא ברכה אותי?", שאל הקווקזי. "תגידי, אתה בסדר?! ברגע שהרב אמר שאתה מוכן לחכות עם החוב, ועוד לשלוח אלי חברים לעזור לי לשלם, אשתי ואני לא מפסיקים לברך אותך. אבל הברכה שלי לא שווה כלום, הברכה של אשתי - עוד תראה כמה כסף תביא לך. וזה, חוץ מהכסף שלך שמגיע לך בדין ובצדק, ואני אחזיר לך עד הפרוטה האחרונה כשיהיה לי".

ראיתי שהקווקזי מתרגש קצת, ואחר כך הסתכל על החברים הבריונים שלו, וגם הם נראו קצת נבוכים, ולכן אמרתי: "אם תתנו את השמות שלכם, אנחנו נברך אתכם כל יום בתפילה".

והם נתנו לי אחד אחד את השמות שלהם, ואחר כך אמר לי הקווקזי: "אולי תיתן לי את המספר של הדוד שלך? אני אשכנע אותו לחזור בו מהביטול של הצ'קים".

"בטח ובטח!", אמרתי, ומיהרתי לתת את מספר הטלפון של הדוד. אחרי כל זה, אני ואשתי בירכנו אותם עוד ועוד, ולאחר מכן הם עזבו את הבית.

...

כבר למחרת הגיע הדוד שלי ומסר לי 7000 שקל. "2000 זה בשביל האולם, וחמש אלף זה על המתנה שקיבלת מהחבר שלך הצרפתי, ומסרת לבעל האולם במקום הצ'קים שביטלת".

"לא, לא!", אמרתי. "את החמש אלף אני חייב להחזיר לקווקזי טוב הלב שדחה את החוב". הדוד שלי הסתכל עלי פעם ופעמיים, ושאל: "מה יש לך עם הקווקזי הזה?!"

"כלום", אמרתי, "הוא רק שמע שביטלת את הצ'קים - וכבר התנדב לבוא עם החברים שלו לעזור לי לשלם. אפילו בלי להכיר אותי". "תגידי", אמר הדוד שלי, "אתה לא מבין קווקזי?!"

"מעניין...", אמרתי. "גם הרב שלי שאל אותי אותה שאלה".

"אתה יודע עם מי היה לך עסק?", שאל הדוד שלי.

"פחות או יותר", אמרתי. "פחות! פחות!", אמר הדוד שלי. "זה בנאדם שמספיק לומר את השם שלו, כדי שכל אחד ימכור את הבית שלו לשלם את מה שהוא חייב לו".

"יש משהו בזה?", אמרתי, "וזאתה יודע מה? בעל האולם ויתר על החוב ברגע שמע את השם שלו. מה באמת הסיבה?!"

"כדי להישאר עם רגליים שלימות, למשל...", אמר הדוד שלי. "כדי להישאר בחיים... תלוי כמה

יום שכולו אמונה, בריאות ושגחה

יום רביעי | אולם ביכ"נ "גאולת ישראל", מולדת הרצליה

יום שני | אולם ביכ"נ "רמת אשכול", ראוול ולנברג 11 חיפה

חיפה 7/6 זים שני כ"ז סיון

הרצליה 9/6 זים רביעי כ"ט סיון

זהרה שרביט נטורופתית ומאבחנת עפ"י גלגל העין

בואי לגלות כיצד לקשר את מאורעות חיך לרצון הקב"ה, להבין בחוש שכל מה שקורה לך בחיים, יש מסר, שיעור, לטוב ולמוטב! לאור הביקוש הגענו גם אליכן, ביום עיון מרתק במיוחד!

הרב חיים זאביר / **הרב יצחק דווקא לי** / **הרב יצחק גל-עד** / **הסיפור האישי המצמרר**

בהשתתפות הרב מרדכי לוי / **מנהל עפ"י הנחיות משרד הבריאות**

בין השעות: 10:00-15:00 | כיבוד עשיר במהלך היום - מכירת מצורי הידירות במקום - יישום מראש חובה: 073-222-1240

"האופציות היו פתוחות לפני, אבל בחרתי ללמוד בישיבה"

הרב יעקב מעֶפְרֵי התלבט בין לימודים באוניברסיטה לקורס טיים, עד שגילה את חברו שחזר בתשובה ונמשך אל האמת

אולי זה מפתיע, אך דווקא לא נולדתי בבית חרדי, אומר הרב יעקב מעֶפְרֵי. הוא אברך, דרשן בחסד ומאחוריו סדרת ספרי חידושי תורה מצליחה. "זה אולי מפתיע", הוא אומר שוב, "אבל גדלתי דווקא בבית מסורתי פושר וכנער השקעתי בעיקר בספורט. נחשבתי לספורטאי מצליח מאוד, בעיקר בתחום הטניס. השתתפתי בהרבה תחרויות בארץ ובאירופה בהן זכיתי ב-39 גביעים, ב-7 מדליות ובהמון כבוד ופרסום. בד בבד השקעתי בלימודים והצלחתי מאוד בבגרויות. כשהגעתי לגיל צבא עמדו בפני שתי אפשרויות – מצד אחד הצבא שלח לי הזמנה בה ציין שהוא רוצה אותי בקורס טיים, מה ששימח מאוד את אבי, ובהמשך שלחה אלי אוניברסיטת תל אביב מכתב בו נכתב שבשל ציוני הגבוהים בבגרויות ובפסיכומטרי,

הם מבקשים שאבוא ללמוד על חשבונם כל מה שרק ארצה. ההורים שלי היו מאושרים מאוד, והם דחקו בי להחליט במה אני בוחר, אלא שרצה הבורא ובדיוק באותה תקופה התחזקתי והתקרבתי ליהדות בזכות חבר קרוב שעזב את התיכון שנה קודם לכן ועבר לישיבה. המהפך שלו סקרן אותי מאוד וניהלתי איתו שיחות ממושכות בהן הוא הסביר לי מה הוביל אותו לכך. בשלב מסוים הבנתי שזו האמת, ולכן, אף על פי שעמדו בפני כל האפשרויות לקריירה מוצלחת, בחרתי ללמוד בישיבה."

איך אתה מסביר את זה? מאיפה הכוח של נער בן שמונה עשרה לחולל מה שינוי?

"ברור שהייתה כאן סיעתא דשמיא גדולה מאוד, הקב"ה הוא זה שעזר לי", מבהיר הרב מעבר. "בנוסף, אני יכול לומר שגם בימים בהם הייתי רחוק מהדת, הייתי אדם אמיתי מאוד. תמיד הלכתי עם האמת עד הסוף. זה הוביל לכך שאחרי שעשיתי את התחקיר הפרטי שלי והבנתי איפה האמת נמצאת, היה ברור לי שאני לא מעגל פינות, אלא הולך עם האמת, אף על פי שזה קשה ולא פשוט.

במקביל ללימודי רבנות, הוא גם החל לעסוק בזיכוי הרבים. "התחלתי למסור בקביעות שיעורים, בראשון לציון, במבשרת ציון ובמקומות שונים בירושלים. מסרתי שיעורים לנוער, למבוגרים, לחוזרים בתשובה, לחרדים מבית, הקהלים היו מגוונים מאוד. כל זה קרה בימי החול, ואילו בשבתות הייתי בבית רק לסעודות השבת. בכל שאר השבת הייתי מתרוצץ מבית כנסת אחד למשנהו. עם

הזמן גיליתי שכאשר השיעור עוסק אך ורק בהלכה עצמה, לא תמיד מצליחים למשוך את לב המאזינים, הם לפעמים עייפים וקשה להם להתרכז, גם כאשר נותנים הסבר ארוך ומעמיק, הוא לא בהכרח פועל את פעולתו. כי אמנם המאזינים מקשיבים ונהנים, אך כשהם חוזרים הביתה לאחר התפילה ורוצים לספר את החידוש על יד שולחן השבת, הם לא מצליחים, כי זה מורכב מידי. הגעתי למסקנה שכדי ליצור דרשה מוצלחת יש להביא רעיון ייחודי וקצר, איזו חידה בלתי צפויה או ווארט בלתי מוכר. ניסיתי לאסוף כמה שיותר רעיונות כאלו, עד שלבסוף נהיה לי מאגר גדול של חידושים."

מה סודם של הספרים? מה מיוחד בהם כל כך?

"אני יכול להגיד דבר אחד – כשאני שומע דרשה אני מחפש משהו שיזיז לי את הלב. באותה מידה, כשאני מכין דרשה, אני מחפש משהו שיזיז לאחריים את הלב. זה יכול להיות באמצעות סיפור מרגש וחזק, או חידה מאתגרת, או חידוש הלכתי שלא ידעו עליו קודם. בספר אני מחלק כל פרשה לארבעה חלקים – החלק הראשון מדבר תמיד על רעיון מעניין הקשור לפרשת השבוע. כך למשל בחומש ויקרא אני מביא את החידוש בנוגע למוות שני בני אהרון. נאמר שם שהסיבה לכך היא שהם שתו יין, והקושי הגדול הוא – איך ייתכן שאנשים כה גדולים שנאמר עליהם שהיו גדולים יותר ממשה ואהרון, שתו יין ביום שחגגו את חנוכת המשכן? מצאתי על כך מדרש נפלא שמסביר שהם לא באמת שתו יין כפי שאנו מבינים, אלא שבאותם ימים ניוונו עם ישראל מהמן ושתו מבאר מרים. כמו שבמן היו כל הטעמים הקיימים, כך היה ניתן לשתות מן הבאר ולחוש כל טעם של שתייה שרוצים. בני אהרון שתו מים מן הבאר, אך הם הרהרו במחשבתם על יין ועל כך נידונו.

"אחר כך מגיע החלק השני שמביא דברים 'מעֶפְרֵי למפורסם'. הוא כולל אך ורק חידושים שרוב העולם אינו מכיר, שאלות כמו: 'איך קראו לבת השנייה של פרעה?' או 'איזו אישה הייתה בעולם לפני חוה?' או 'מי היה הבן הרביעי של נח?' אנשים קוראים את השאלות האלו וממש סקרנים ורוצים

לדעת את התשובות. "בחלק השלישי אני מביא שאלות בהלכה, כמו למשל: 'אם אדם התגייר ואחר כך רוצה לאכול שוקולד חלבי וזכור שאכל שעתיים לפני כן בשר, אבל מכיוון שבאותו זמן הוא היה עדיין גוי – נשאלת השאלה אם מותר או אסור לו לאכול, כיוון שכעת הוא יהודי ועדיין לא עברו שש שעות'. שאלה אחרת שאני מביא הובאה לפני מרן הגר"ח קנייבסקי: 'מעשה בתאומי סיאם שאחד מהם רוצה להתגייר והשני לא, האם יש אפשרות שרק אחד מהם יינס לעם היהודי?' אלו שאלות הלכתיות שמאוד תופסות את האנשים וגורמות לדיונים פוריים ומרתקים סביב שולחן השבת.

התגובות על הספרים מגיעות לרב מעברי שוב ושוב, וכל אחת מהן משמחת אותו עד מאוד. "התקשרה אלי לאחרונה אמא לנער בן שמונה עשרה. היא סיפרה שבנה עזב את הישיבה כבר לפני שנתיים והדבר הכאיב להם מאוד. לפני כמה ימים, בסעודת שבת, הוא שלף פתאום את הספר והתחיל לשאול מתוכו שאלות ולאתגר את כל בני המשפחה שסביב השולחן. האמא סיפרה לי ממש בבכי: 'כבר שנתיים שהבן שלי לא אמר דברי תורה, והנה פתאום סעודה שלמה הוא עוסק בכך, והכל בזכותך'."

ומאיפה הרב מצליח להגיע לכל אותם חידושים בלתי מוכרים? אלו דברים שנראה שאיש לא נתקל בהם קודם לכן...

"אנשים בטוחים שאני עושה זאת באמצעות תוכנת מחשב כלשהי, אך הדבר אינו נכון כלל, כי אין לי בכלל גישה למחשב", מפתיע הרב מעברי. "אגיד את האמת – כדי להגיע לאותם חידושים אני משתמש בדם, ביזע ובהרבה דמעות. אני אברך פשוט ואין לי בבית את כל ספרי הקודש הקיימים, לכן אני מתרוצץ מבית מדרש אחד למשנהו, מנסה להיזכר היכן ראיתי כל דבר, ולפעמים גם נוסע מעיר לעיר רק כדי להעתיק שתי שורות מספר שפעם נתקלתי בו. מבחינתי לא משנה מהו הספר, הוא יכול להיות חדש או ישן, תימני או אשכנזי, ליטאי או חסידי, חוברת או ספר

עב כרס, העיקר שהרעיון שמופיע בו ימשוך את הלב. אני חושב שיש בכך זכות גדולה – לאפשר לאנשים לפתוח את הלב ולהתרומם ביראת שמים. לעתים אני משוחח עם אנשים שאינם שומרי מצוות ושומע מהם שהתחברו דווקא לחידושים שהבאתי כמו 'מהיכן לומדים שמשפט פיתגורס כתוב בתורה?'; או 'היכן מופיעה שיטת חישוב שטח של מצולע בתורה?'. אלו דברים נפלאים, מעניין לראות איך שכל אחד מתחבר לחלק שלו."

לרכישת ספרי 'מעבר למפורסם' של הרב יעקב מעברי היננסו להדברות שופט או חייגו: 073-222-1250

ככה עובדות אגודת חידושים

חדש ובלעדי בבית הידברות

חנן לדרמן, רביב זק ושני חיון הם שלושה בקדרה אחת

בוקמדיה מרגשת, מרתקת ומלאה במלודיה מקורית

מסע לגילוי הנסתר • התמודדות עם אתגרים רוחניים • חווית הקנאה, הכעס, העצבות והשמחה • והכל במעטפת מוזיקלית מהנה

ל' סיוון | 10.6

יום חמישי | 19:00

בבית הידברות

רח' שנקר 20 פ"ת

רישום חובה

073-2221300

חנן לדרמן

רביב זק

שני חיון

למה שוויון אינו ערך ביהדות?

בקצרה

ה' לא ברא את כל הברואים שווים. לכל אדם יש חובות וזכויות אחרות המוטלות עליו בהתאם לתפקידו, וכשמנסים לכפות שוויון, פועלים בניגוד לדרך שבה ברא ה' את העולם. היהדות מעודדת את השוני שמבטא את הייחודיות שיש בין מרכיבי הבריאה, כשלכל אחד ייעוד המותאם לו. שוויון מוחלט מבטל את הרבגוניות היפה שבין חלקי הבריאה.

תשובה בהרחבה

בסוגיה מפורסמת בתלמוד הוצגה דילמה: שני אנשים הולכים במדבר ונתתו לאחד מהם רק מעט מים. אם בעל המימיה ייתן מן המים גם

לחברו - שניהם ימותו, אך אם רק הוא ישתה - הוא יינצל. חכם בשם בן פטורא טוען כי עדיף ששניהם ישתו וימותו מאשר שאחד יראה במות חברו, ואילו רבי עקיבא טוען שעדיף שבמקרה כזה בעל המימיה ישתה, וכך לפחות יינצלו חייו של אחד מן השניים. הוא למד זאת מהפסוק "וחי אחיך עמך" (ויקרא כ"ה, ל"ה), ולכן קבע: "חייך קודמים לחיי חברך".

שיטתו של בן פטורא מעדיפה את השוויון. לדעתו לשני האנשים יש זכות שווה לחיים, ואם אחד מהם לא יוכל להינצל, עדיף ששניהם ימותו. רבי עקיבא לעומת זאת, שהלכה נקבעה כמותו, נשמע אולי פחות "שוויוני", אך הוא מעדיף את חיי האדם על פני השוויון. מעניין לציין שזהו אותו רבי עקיבא שאמר "ואהבת לרעך כמוך - זה כלל גדול בתורה", אבל מסתבר שגם לאהבת הזולת יש גבולות - החיים עצמם.

היהדות מלמדת אותנו להעדיף את הקרובים על פני הרחוקים, ואת בני עמנו על עמים אחרים. השקפה זו מתמצה במשפט "עניי עירך קודמין" (מסכת בבא מציעא, דף עא), המבטאת כי

3 עובדות על... שוויון

1 שוני הוא עובדה

יאנוש קורצ'ק, מחנך הילדים המפורסם שנספה בשואה, היה ידוע בתור מי שדגל בחינוך דמוקרטי ופתוח. בבית היתומים שלו החניכים ניהלו את סדר יומם ויכלו אף לתבוע את המחנכים למשפט פנימי. ובכל זאת, קורצ'ק עצמו לא ראה בשוויון ערך שראוי לפעול למענו: "השוויון הוא שקר. האחד מרגיש טוב והשני חש בראשו או בשיניו. אחד - בריא, חזק, יפה, שמח, זריז, שר ומרבה לדבר; השני - חלש, מסורבל, מכוער, לא נעים. האחד רוצה ויכול, והשני - יכול ולא רוצה, והשלישי - רוצה ולא יכול. אין עצה לכך. האנשים שונים, רוצים ומרגישים באופן שונה".

2 לא כל כך זוהר

שיטת ההתיישבות הקיבוצית ניסתה ליישם את שיטתו של קרל מרקס, אבי הסוציאליזם המודרני, לפיה יש להנהיג חברה שוויונית ללא הבדלי מעמדות - כל אחד תורם כפי יכולתו, אך מקבל לפי צרכיו. חברה זו הנהיגה צורת חיים, שבבסיסה עומד ערך השוויון, בה כל חבריה אינם בעלי רכוש פרטי וחל שיתוף ושוויון מוחלט בכל תחומי החיים. בהתחלה רבים הלכו שבי אחרי הרעיון המופלא, אך בהדרגה התברר כי הרעיון הקיבוצי מהווה מעצור להתקדמות והתפתחות אישית וכללית. הידיעה כי התוצאה תמיד תהיה קבועה ללא תלות במעשיך ויכולותיך כיבתה את אש השאפתנות, היצירתיות, ההתלהבות והיוזמה. כמו כן, במחקרים שנערכו על ידי פסיכולוגים מובילים [ברונו בטלהיים (1969), בייזרמן (1963), ספירו (1958)] נמצא כי העדר רכוש פרטי וגידול ילדים במסגרת בה הילדים לנים בבתי הילדים ולא בבית ההורים, הובילה להיעדר רגשות וקושי בהתחייבות רגשית בקרב ילדי הקיבוצים. וכך בסופו של דבר עברו הקיבוצים שינוי מהותי באופיים, ורבים מחברייהם עזבו אותם.

3 שוויון הזדמנויות

התורה רואה משמעות בייחוסו המשפחתי של אדם (למשל כוהנים), אבל גם דואגת שלא לראות בו את כל חזונו של האדם. כך למשל אומרים חז"ל: "ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ" (מסכת הוריות, דף ג'). פירוש הדבר הוא שאם אדם עמל ועבד קשה ולמד כל חייו, אין לעובדה שנולד כממזר השפעה על גדולתו ועדיפותו התורנית. מצד שני, בעניינים שבהם ממזרותו כן משמעותית, כמו למשל בנישואין, ההחלטות לא יושפעו מגדלותו בתורה.

שוויון מוחלט אינו ערך יהודי. התורה מתארת את העולם כיצירה אלוקית מגוונת המורכבת ממינים שונים בעולם הצומח והחי, בין עמים וגזעים, ורואה בכך ביטוי של הרצון האלוהי. לכל אחד יש סיבה ותכלית משלו, וכמו שאריה אינו צריך לשאוף להיות עורב ואקליפטוס אינו אמור להיות דשא, גם יהודי אינו אמור להתערב בגויים. בברכת ההבדלה במוצאי שבת אומרים "ברוך המבדיל בין קודש לחול, בין אור לחושך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה". ההבדלה בין מינים ובין עמים היא אחד הדברים החשובים שעשה ה' בבריאת העולם. התורה מבדילה בין חלקי הבריאה השונים ונותנת להם מקום אינדיבידואלי, כדי שכל אחד מהם יממש את יחודו ותפקידו המיועד לו.

השוויון המוחלט - ערך מוסרי?

הדוגלים בכפיית שוויון מאמינים שהדבר מביא למציאות יותר מושלמת או מוסרית, אך בפועל השוויון המוחלט מבטל את החינוך למוסריות. מוסר אמיתי מתקיים כאשר לאדם יש יכולת גבוהה יותר כמו מעמד, עושר או כישרון, ובכל זאת הוא לא משתמש בכוח שלו נגד החלשים, אלא אף ההיפך, הוא עושה בו שימוש מתוך בחירה חופשית למען נתינה, נדיבות ורצון לתרום ולהועיל לאחר. כאשר אין ייחוד ושוני בין בני האדם, גם לא נותרת בחירה לאדם המאפשרת לו לצאת מה"עצמי" שלו ולהתרחב למען האחר, שכן אין לו ממה לתת. כאשר יש שוויון מוחלט בחוכמה או מעמד, האדם לא יכול להתחנך בחסד ע"י מתן עזרה לחלש; כאשר יש שוויון מוחלט בכישרון, האדם לא יכול לנתבו לאפיק חיובי של תרומה, שכן הייחודיות שבו בטלה; כאשר יש שוויון מוחלט בממון, האדם לא יכול להתחנך בנדיבות ע"י מתן צדקה לעני.

השוויון שהיהדות מאמינה בו בא מנקודת המבט של אלוקים - כל הברואים הם נבראיו, ובכל בני האדם קיימת נקודה משותפת אינסופית שקושרת אותם אל הנשגב. אך ה' גם ברא אותנו מגוונים, מובדלים, ובעלי יכולות שונות. לכל אחד מאיתנו תפקיד אחר וחובות אחרות, ואת ההבדלים הללו לא צריך לטשטש ולא לבטל.

המאמר המלא - בקרוב באתר הסמינר הדיגיטלי: 70 שאלות ביהדות

הסגולה שעבדה - והיציאה מטיפול נמרץ: דודו כהן מסכם מסע מטלטל

טיפול נמרץ, אבא מונשם ומורדם בעקבות סיבוכן לא ברור, חשש למצב סיעודי כל החיים - ומנגד, נדר על סעודת "נשמת כל חי" ומזמור לתודה, שהפכו את התמונה לחלוטין

גיליתי שמדובר בסגולה פשוטה עם לא מעט היגיון. "אתה צריך לנדוד נדר לקיים סעודת נשמת כל חי", אמר ניר, "כלומר, אם אבא שלך יבריא וייצא מבית החולים - תערוך סעודת מצווה, ובה תפרסם את הנס בפני עשרה אנשים, ותקרא את 'מזמור לתודה' ואת 'נשמת כל חי'.

זו סגולה חזקה מאוד. אני מכיר כמה וכמה אנשים שנושעו כך". ספרתי על כך לשמעון אחי, ושנינו נדרנו שכן נעשה. תוך כדי כיוונתי שאתן לך ביטוי בע"ה גם בעלון הידיעות. אם כבר פרסום הנס - אז למה לא ב-240,000 עותקים?

ועוד משהו, שלתחושותי עזר מאוד. "מזמור לתודה", פרק ק' בתהילים, זורם אצלי בדם מזה יותר מ-15 שנים. מדי יום, מאז שהתבררנו על הריון תאומים אחרי 3.5 שנות המתנה מורטות עצבים ודמעות, אני מקפיד לקרוא את הפרק פעמיים ביום, מיד אחרי פרקי התהילים של אותו יום בחודש. והתפיסה הזו אכן נכנסת למחזור הדם. אני מאמין מאוד בהודיה לקב"ה, הרבה לפני שאנחנו מגיעים עם בקשות. פשוט להודות, ולא לקבל שום דבר כמובן מאליו.

"אתה יודעי", אמרתי לאחי שמעון באחת הנסיעות המשותפות בחזור, באותם ימים נוראיים של טיפול נמרץ. "גם אם אבא לא ייצא מזה וגם אם לא יחזור לאיתנו - אנחנו צריכים להגיד בכלל תודה לקב"ה על שהחיה את אבא במשך 73 שנים. המון אנשים נפטרים צעירים, אבל אבא הגיע לגיל מכובד. הלוואי וימשיך איתנו עד 120, אבל בכל מקרה - תודה לקב"ה על מה שהיה עד עכשיו. תודה, תודה, תודה. קודם כל תודה".

...

פניו של מנהל מחלקת טיפול נמרץ השתנו קמעא בזמן שהיינו אצלו בחדר, חותמים על טפסי האופוטורפוס במלאת 3 ימים למצב הלא-מעודד, כאשר אחד הרופאים במחלקה נכנס, סיפר שהוא ניסה בדקות האחרונות לגמול את אבא מההנשמה - והוא מגיב באופן חיובי. "אז יש תקווה?", פנינו בפסימיות - וקבע שזה לא אומר כלום.

ואז, כעבור כחצי שעה, כשכבר הלכנו, אבא התעורר. השיפור היה מהיר ומדהים. אבא הגיע למחלקה המצמררת הזו ביום שישי בערב - וכבר ביום רביעי שלאחר מכן הוא עלה למחלקת פנימית ב', כשהוא בלי בצקת, בלי Co2 בריאות ועם כוחות מחודשים. ביום ראשון, כ"ט בסיון, 21.6.20 למניינם, בסך הכל שבוע וקצת אחרי שהיה בין החיים למוות, אבא שוחרר הביתה. זמן קצר לאחר מכן, אני ושמעון אחי ערכנו סעודות הודיה - נפרדות, כדי להעצים את פרסום הנס - וכעת אני זוכה לפרסם זאת למאות אלפי קוראים. אין מילים שיוכלו לתאר את התודה וההודיה לקב"ה, שפתח לנו שוב את השער. ואולי יש...

בואו שעריו בתודה, חצרותי בתהילה. הודו לו, ברכו שמו, כי טוב ה' לעולם חסדו ועד דור ודור אמונתו.

שגרם להזיות ולמצב מסכן חיים. לא נותר אלא להרדים ולהנשים את אבא, ולהעביר אותו לטיפול נמרץ.

אני לא מאחל לאף אחד לראות אדם יקר לו בטיפול נמרץ. מחלקת רפאים, שמצד שני תומכת ומכילה, אבל מצד שני מלאה באנשים ללא הכרה, מחוברים למכונות רבות מספור, ומסביבם בשעות מוגבלות - בני משפחה כואבים ומיוסרים, שמריחים את הסוף קרוב מתמיד. הבטתי על אבא, נזכרתי איך בילדותי ישנתי איתו כשהוא דואג לחמם את רגלי בתוך ברכיו, בלילות החורף הקרים, וחוסר האונים שלו נראה לי בלתי נתפס.

"תקשיב דודו, יש לי סגולה"

ושם, במחלקת טיפול נמרץ, כשאבא מחובר למכונת הנשמה אימתנית, התבררנו על ידי מנהל מחלקה שצריך לקבל כמה שיעורים ברגישות, שזהו. אבא לא ייצא מזה, והדבר היחיד שיציל אותו הוא רק אם יפתחו לו פתח בגרון - והוא יהיה מחובר למכונת הנשמה למשך שארית חייו, כשהוא סיעודי וכנראה גם מחוץ לבית, במוסד כלשהו. ניסינו למצוא קצה חוט, ניסינו לשאוב תקווה מאותו מנהל טיפול נמרץ - אבל הוא הניד את ראשו בפסקנות, הסביר שזה בסדר שאנחנו מתקשים לקבל את האמת, אבל מחובתו להסביר לנו את המצב כדי שנעכל את הכל ונקבל החלטות מעשיות.

"תקשיב טוב, אנחנו נילחם עד הסוף!", התחתי באחת השיחות הטעויות, הפסימיות והמפילות-לרצפה. "אנחנו לא מוותרים על אבא!". הוא הניד ראשו ברחמים, כאומר לעצמו "טוב, הנה עוד בן משפחה מסכן שלא מצליח לקבל את האמת ממי שאמרה".

באחת הנסיעות בחזרה לקריית שמונה, התקשר אליי ניר גרמי - סמנכ"ל הידיעות. "תקשיב, דודו", אמר. "שמעתי על אבא שלך. אבא שלי היה במצב דומה לפני 15 שנים. מישהו סיפר לי על סגולה, עשיתי כך - ועד היום אבא שלי חי ובריא, ברוך השם".

חייתי במרירות. אני כמובן מכיר בחשיבותן של הסגולות, אבל היה ברור לי שזה הזמן לתפילות ולברכות (בדיוק הלכנו להתפלל במירון אצל רבי שמעון בר יוחאי, וגם נסענו אל הצדיק דב קוק מטבריה, שבירך את אבא באריכות), למעשים והתחזקות בפועל. אבל כשניר היקר המשיך לדבר,

ובן מאליו שכל יום שאנחנו חיים, נושמים, בריאים - הוא בגדר נס. אבל אחרי תקופה לא פשוטה שבה אבא שלי אושפז 3 פעמים, כשבפעם השלישית הגיע לטיפול נמרץ, מורדם ומונשם, עם מנהל מחלקה נחרץ שכבר קבע שריאותיו סיימו את תפקידן בעולם - אז כל יום שבו אבא חי ונושם בכוחות עצמו, הוא נס עצום שבעתיים.

לפני הכל, פרסום הטור הזה נועד לפרסם את הנס, בראש ובראשונה, וגם לחזק. הנושא אישי מדי ועדיין טרי יחסית לשיתוף. אבל בגלל שהבטחתי לעצמי לפרסם את הנס כסוג של "מזמור לתודה" לכבוד הקב"ה, וגם את הסגולה שבוצעה בדיוק לפני המפנה הגדול לטובה - אני מעלה את הדברים על הכתב.

משמרת שנייה של סעודת השבת

ובכן, רצה הקב"ה וזכיתי באבא אוהב, מופלא, מסור (ביחד עם אמא מדהימה ומסורה לא פחות, שזתכה לאריכות ימים ושנים בע"ה).

אבא היה תמיד אדם בריא. אני הקטן מייחס את אריכות החיים שלו לכיבוד ההורים העצום שלו. מאז שאמו - סבתי פרחת כהן ע"ה - התאלמנה, אי שם ב-1982, הקפיד לבקר אותה מדי יום ביומו. בימי שישי, כשמחלונות שמענו כבר את השכנים קוראים את ברכת המזון, אבא רק הגיע הביתה, לא לפני שדאג ללכת מרחק לא מבוטל לבית סבתא, לערוך קידוש עבורה, לשבת איתה, לאכול משהו - ורק אז להגיע הביתה, ל"משמרת שנייה" של סעודת השבת. בזמנו, כנער שהראש שלו היה תקוע בעיקר במסך, במוזיקה ובעיתוני נוער, לא ממש ידעתי להעריך את המסירות שלו, אבל בהמשך הבנתי ולמדתי עד כמה הקפיד על כך. הלוואי ואזכה להגיע לקרסולי.

ובכן, לפני כשנה, לקראת ליל הסדר הראשון בעיין הקורונה, אבא התחיל להרגיש לא טוב. ביום הראשון של חול המועד התברר שיש לו מים בריאות, ומפה לשם - כאן החל טסן של שלושה אשפוזים ארוכים וממושכים. היתה זו תקופה ארוכה של נסיעות יומיות בציר קריית שמונה-צפת, וכמובן תפילות. הרבה תפילות. אם הזדמן לכם לראות באתר הידיעות את הבקשה להתפלל על שלום בן פרחת, והשם מצלצל מוכר - אז אולי עכשיו אתם מבינים את התדירות הלא-אופיינית. האשפוז השלישי היה הקשה והממושך מכולם. בעיצומו נוצרה הצטברות של CO2 בריאות, מה

תעודת מעיין
לכל משתתף

4 שעות של קורס חווייתי. איכותי ומקצועי המתאים לכולם ונותן ידע תברתי בוצעת חיים. כולל הרצאה על קדושת החיים, הקורסים יועברו ע"י מודרך לגברים ומדריכה לנשים בימים נפרדים.

נשים
יום שלישי 15.6 | ה'תמוז

גברים
יום שלישי 22.6 | י"ב תמוז

הקורסים יתקיימו א"ה בבית הידיעות רח' אריה שנקר 20 פ"ת רישום מראש חובה! 073-2221300

ני הקיץ המהנה טומן בחובו לדאבונו, גם סכנות רבות ולא צפויות, ואנו מצויים

ונשמרתם מאוד לנפשותיכם

הורים, מורים, זוגות, יחידים
בואו להתרענן ולהתחשל לחיים בריאים בכל השנה!

קורס עזרה ראשונה הינכם!

בבית הידיעות

חידוד בנועם

הרב ראובן זכאים

המדור בחסות

שאלה בנועם

מר מקסים שינאני סיים את סעודת השבת הרשנה, ונשל קיסם על מנת לחצוץ את שיניו. שניה לפני, עלה בלבו חשש שמא שהדבר אסור בשבת, כי אולי עלול לצאת מעט דם. האם צדק בחשש זה?

הגרלה!

בין הפותרים נכונה

מכונת קפה איכותית!

תשובות יש לשלוח למייל:
alon@afikim-water.co.il
או לפקס: 02-5807576

תשובה לשאלה מפרשת נשא:

יש אומרים שאסור להשתמש לרחיצת ידיים בסבון מוצק בשבת מצד "ממחק" או "ממרח", או משום "נולד". אך יש סוברים שהחששות הנ"ל לא שייכים במקרה דנן. ולכן במקום צורך, כגון לרופאים או לאחיות המטפלים בחולים, וחיוביים לרוחץ ידיהם בסבון - מותר. אבל במקום שאפשר להחמיר, טוב וראוי לחוש לסברת החולקים. ועל כל פנים מותר להשתמש בסבון נוזלי (חורי, ילקו"י שבת ד סימן שכ"ו, וראה שם נימוקי המתירים והאוסרים).

המיניבר המהודר
לשבת

להזמנות:
*8510

כשיש נועם 1, אין שאלות!

אמרי נועם

יאל כבוד, ולא כרעבתן וגרגרן, כי על שולחן המלך הוא אוכל. (רבי חיים יוסף דוד אזולאי)

לעבוד את השם באכילה ובשתייה - קשה יותר מאשר על ידי תורה ותפילה. (רבי יהושע מאוסטרובא)

שלום ואמת

הרב אברהם דרעי

מי חייב בתשלום הנדר?

"איבדת את התרומה שנתתי כנדר? אני דורש שתשלם תמורתה!"

רגע, עכשיו הכנסת אותי לבעיה! אני הבטחתי לקב"ה תרומה של אלף שקל לקופה סגולה ללידה קלה, אז אולי זה לא נקרא שקיימתי את ההבטחה? אז אם כך האחריות עליך, אני דורש שתיתן לקופה אלף שקל כמספך, כדי לשחזר את התרומה שלי!" "הגזמת לגמרי!", כעס נתי. "לא מספיק שאני עובד בשביל בית הכנסת כל היום במסירות, אתה עוד רוצה שאני אשלם מכספי? ובכלל, מה זה ענייניך? אתה תרמת לקופה וקיימת את ההבטחה שלך! מה שקרה אחר כך לא נוגע אליך, ותן לי לנהל את בית הכנסת איך שאני מבין!"

הוויכוח נמשך, והם החליטו לפנות לרב לקבל הכרעה.

אפרים עמד מאחורי דלת חדר הניתוח בחשש רב. הרופאים הזהירו אותו ואת רעייתו מפני חששות וסיבוכים בלידה הקרובה, והתברר שאכן היה צדק בדבריהם. היולדת נקלעה לסיכון, והמתח היה רב. אפרים פנה לה' בתפילה ובתחנונים, שיעזור לו ולאשתו והניתוח יעבור בשלום ובנקל. הוא הוסיף הבטחה: "יריבנו של עולם! אם אשתי תלד במהרה ובשלום - אני מתחייב סך של אלף ₪ לקופת בית הכנסת!"

תפילתו התקבלה, ובתוך חצי שעה יצא אליו המנתח בחיך רחב: "בזה הרגע אשתך ילדה בת בריאה ושלמה!" אפרים הנרגש כמעט פרץ בבכי, הוא נכנס לבקר את אשתו התשושה וראה שהיא מרגישה טוב. משם הוא פנה בשמחה רבה ויצא מבית החולים לעבר ביתו, ולא שכח לקיים את הבטחתו: כבר בדרך הביתה הוא נכנס לבית הכנסת השכונתי ושלשל לקופת הברזל הקבועה בפתח סך של 1000 ₪ במעטפה סגורה, ורשם עליה מבחוץ: "לקיום הנדר, בתודה לה'!"

באותו ערב הגיע נתי הגבאי לרוקן את הקופה, ולמרה הפתעתו ושמתו גילה שם מעטפה ובה אלף ₪. היה זה דבר בעיניו, שכן החוב למנקה עמד על אלף ₪ בדיקה, והקופה היתה ריקה. הגבאי הכניס את המעטפה לכיסו ופנה הביתה בלב קל ושמח. מיד כשהגיע הביתה פנה להתקשר למנקה הודיע לו על הכסף שהגיע, אך ליתר ביטחון מישש את כיסו, ואז גילה לחרדתו שהמעטפה איננה!

חיפוש נמרץ לא הניב שום תוצאות. כנראה המעטפה נפלה בדרך. הוא חזר מהר על עקבותיו ובדק ביסודיות את השבילים, אך לא מצא שום דבר. הוא פנה לשוב הביתה בפנים מכורכמות.

לפתע צלצל הטלפון. "הלו?", השיב נתי לשיחה. "שלום, מה נשמע? מדבר אפרים, מגיע לי מזל טוב!". "מזל טוב! מה קרה?". "נולדה לי בת היום!". "מזל טוב!", הגיב שוב נתי בחמימות, "בחקיק ריא אלוקים תינתן!". "תודה!", ענה אפרים הנרגש, והמשיך: "אני מתקשר כי רציתי לספר לך שתרמתי היום אלף ₪ במעטפה לקופת בית הכנסת". "אני יודע", השיב נתי בעגמומיות. "אבל אל תשאל, המעטפה אבדה לי בדרך, לפני שהספקתי להשתמש בכסף"... "אוי ואבוי!", הגיב אפרים. "איך זה קרה לך? אתה ממש לא אסדר!"

תשובת מרכז הבוררות

אפרים יצא ידי חובת נדרו, ואינו צריך לתרום שוב. מאידך, גם נתי אינו חייב לשלם, שכן האבדה היא לא באשמתו. בכדי לצאת מכל חשש, ראוי לנתי הודיע שמעתה ואילך כל סכום שהוא יתרום לבית הכנסת בהזדמנויות שונות יחשב כפירעון החוב של אלף השקלים שאבדו. נימוק: נדרו של אפרים היה "לתת כסף לבית הכנסת". בו ברגע שהתרומה הגיעה לקופת בית הכנסת התקיים הנדר, שהרי הכסף הגיע לרשות בית הכנסת, והוא יצא ידי חובתו. מה שמתרחש מכאן והלאה אינו נוגע אליו כלל.

נתי הוא השומר של הכסף, והוא הניח את הכסף בכיס מכנסיו ומשם הכסף אבד. נתי מוגדר כשומר חנם, ושומר חנם שלא פשע אינו חייב לשלם. הנחת הכסף בכיס המכנסים אינה מוגדרת כפשיעה משום שבזמנו כן היא הדרך המקובלת לשמור על סכומי כסף מזדמנים. אף על פי כן, כיוון שיש מחמירים לדון זאת כפשיעה, ראוי שייצא ידי חובתו באופן שנכתב בתשובה.

מקורות: יו"ד רנ"ח ס"ו, סמ"ע חו"מ קכ"ה סקכ"ה, קובץ הישר והטוב (חלק י"ז תשע"ד עמוד רפ"ו ואילך), שו"ת משנה הלכות (ח"א סימן קנ"ז), פת"ש (שם ס"ק ו'), נתיבות המשפט (כאן סוף ס"ק ב'), שו"ת אור לציון (ח"א חו"מ סימן ז'), שו"ת שיבת ציון (סימן צ"ט), תשובת חו"מ (ח"ה חו"מ סימן קס"ח, הו"ד בפת"ש סימן רצ"א ס"ק ח' וסימן שמ"ו ס"ק א') פתחי חושן (חלק ג' פקדון ושאלה פרק ב ע"א).

הרב אברהם דרעי הוא דיין במרכז הבוררות שלום ואמת

נצפה לאחרונה

השבוע, אלירן לוי שלח תמונה של עלוני הידברות באלומדרור ברחובות. גם אתם נתקלתם או הנחתם את עלוני הידברות במקום לא נגזרתי? צלמו מזווית מעניינת, ושלחו אלינו למייל oneg.shabat@htv.co.il

רעש ומהומה - יקרבו חלילה את התאונה (ב')

בשבוע שעבר סיפרנו לכם איך יצאנו לטיול

שוב ושוב קראו הילדים יחד, התלהבו וצעקו חזק יותר וחזק יותר. ופתאום - פתאום עצר הנהג את האוטובוס בבת אחת. "די!", צעק לתוך השקט שהשתרר. "די", שמעתם? אם אתם רוצים לנסוע לטיול, אז תשתקו! אתם רוצים לקרוע לי את עור התוף? אתם רוצים שאעשה תאונה מרוב כעס?"

הוא חיכה עוד שתי דקות, עד שנירגע. המורה הגיש לו כוס שתייה. הילדים לא פתחו את הפה. מיד אחר כך צנח הנהג שוב על כסאו, ויצא לדרך.

הילדים הביטו זה בזה מבוישים. המורה הביט בהם, בטוח שלמדו דבר מה חשוב. ואז פתאום אמר שלוימ'לה:

בכל טיול חובה לדאוג

שהנהג יוכל לנהוג. רעש, בלגן ומהומה, עוד יביאו תאונה...

"מה אמרתם?", נשמע קולו של הנהג. הילדים צחקו.

"אמרנו זאת שוב", בקש הנהג.

בשבוע הבא נספר לכם מה ביקש מאיתנו הנהג.

לרכישת ספרי 'לכל ילד יש סיפור' של מנוחה פוקס היכנסו להיברות שופס.

לכל ילד יש סיפור מנוחה פוקס

עולם הילדים

הלכות ברנות ג. ויני

באכילת פראי

מה קרה העתה? כשאדם מקליט שלא לקבל או לקחת עוד. הוא סיים - סיים את סחבתו מלאכל עוד.

מתוך הספר 'המברכים הצעירים', מאת ג'וניד

מצאו 15 הבדלים

גם ספרי הילדים משתתפים במבצעים! מגוון ענק של ספרים מובחרים במחירים מיוחדים

5 ספרים 100

4 ספרים 100

3 ספרים 100

2 ספרים 100

מתנה בכל רכישה! ספרון של הרב יעקב ישראל לוגאסי. חי באמונה, חי בגבורה, וכו' עד גמר המלא

shops.hidabroot.org מוקד מכירות: 073-222-12-50

משלוח חינם עד הבית

בהתאם למדיניות השילוחים בחברת

באדיבות מגזין קולנוע | לרכישת ספר הקומיקס "דון קרוס" בהדברות שופו, חייגו: 073-222-12-50 המשך בשבוע הבא...

אחת שאלתי
הרב ארז חזני

ברית מילה במסעדה

ההורים מקיימים את הברית במסעדה לא כשרה... מה יעשה המוהל?

וּמַעַל בְּכֵן בַּחֲרַם שֶׁהֵטִיל יְהוֹשֻׁעַ עַל הָעִיר וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ: "וַיִּקְחָהּ יְהוֹשֻׁעַ אֶת עֶקְבוֹן בֶּן זֶרַח וְאֶת בְּנָיו וְאֶת בְּנֵי בְנֵי יִשָּׂרָאֵל... וְשׂוֹאֵלֶת הַגְּמָרָא: "אִם הוּא חֲטָא, בְּנֵי וּבְנֹתָיו מָה חֲטָאוּ?!" וּמְשִׁיבָהּ הַגְּמָרָא שֶׁיְהוֹשֻׁעַ לֹא לָקַח עִם עֶקְבוֹן כְּדֵי לְהַרְגֵם, אֲלָא כְּדֵי לְרַדּוֹתָם (שִׁיזְהָרוּ לְבַל יַחֲטְאוּ בְּאֵימָה).

וְלָכֵן, לְאַחַר שֶׁכָּפַר הַגֵּיעַ הַמוֹהֵל לְבְרִית, עָלִיו לְמוֹל אֶת הַתֵּינוֹק כְּדַת וּכְדִין. אוֹלָם, אֶת הַבְּרִית יַעֲרֹךְ לֹא זְמִירוֹת וְלֹא אֲמִירַת נֶסֶח פְּסוּקֵי הַשְּׁמִחָה הַנְּהוּגִים בְּכָל בְּרִית, כְּגוֹן "אֲשֶׁרִי תִבְחַר וְתִקְרַב יֶשְׁכֵן חֲצֵרֶיךָ..." "יִשְׂמַח אֲבִיךָ וְאִמָּךָ וְתִגַּל יוֹלְדָתְךָ..." שְׂכּוֹן וְדַאי אֵין לֹא שְׂמִחָה וְלֹא גִילָה לְאָב וְלֵאֵם שֶׁמְכַנְּסִים אֶת בְּנֵם לְבְרִית בְּמָקוֹם שְׂכּוּה, וְהוֹאִיל וּמְאַרְעֵה הַבְּרִית נַעֲשֶׂה בְּמָקוֹם שֶׁל נְאוּץ לֵה' יִתְבָּרַךְ וְתוֹרָתוֹ, אֵין לְשַׁבַּח כָּלֵל אֶת הַהוֹרִים, אֲלָא רַק לְבָרַךְ אֶת בְּרַכַּת הַמִּילָה, לְמוֹל וּלְצַאת מִהַמָּקוֹם לְאַלְתֵּר (וּמִסְתַּבֵּר שְׂאִין לְחַשֵּׁשׁ כָּאֵן מְשִׁוּם "מְרִאֵית הָעִין", מְשִׁוּם שֶׁעַל הַמוֹהֵל לָקִים כְּעַת אֶת הַמָּטֵל עָלָיו וְלִהְיוֹת אֶת הַתֵּינוֹק בְּבִרְתוֹ שֶׁל אֲבִיהֶם, וּמָטֵל עַל הָרוּאִים לְדוּנוּ לִכְף זְכוּת שֶׁהִיא מְכַרְח לְהַכְנִס לְמָקוֹם לְשֵׁם קְיוּם מְצוּה, וְלֹא חֲלִילָה כְּדֵי לְסַעַד אֶת לְבוֹ).

לְסוֹכּוֹם: הַמוֹהֵל יְמוּל אֶת הַתֵּינוֹק שֶׁלֹּא חֲטָא בְּמֵאוּמָה.

אוֹכֵל, כִּיהוּדֵי בַעַל חֲזוֹת שֶׁל שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמְצוּוֹת, לְהַכְנִס לְמַסְעֵדַת הַטְּרָף? אֵךְ מֵאִידוֹ, אִם אֲמַנְעַ מִלְבַצֵּעַ אֶת הַמִּילָה, הָאֲנָשִׁים יִתְרַעְמוּ עָלַי מְאֹד, וְלִקְיוּם מְצוּת הַבְּרִית יִזְמִינוּ מִן הַסֵּתֶם רּוֹפֵא-מוֹהֵל שְׂאִינוּ שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמְצוּוֹת, שִׁימוּל שֶׁלֹּא כְּהִלְכָה; וּבְמָה חֲטָא הַרֵךְ הַנּוֹלָד, מְדוּעַ שֶׁנִּקְפַח אוֹתוֹ בְּגִלְל סְכֻלוֹתָם שֶׁל הוֹרֵיוֹ?...

תְּשׁוּבָה:
וְדַאי שֶׁלְכַתְחָלָה הִיא צֵרִיךְ הַמוֹהֵל לְבַרֵר אוֹדוֹת טִיב הַמַּסְעֵדָה, אִם כְּשֶׁרָה הִיא אִם לֹא. אֲמַנְם, לְאַחַר שֶׁכָּפַר הַגֵּיעַ לְמָקוֹם וְהַהוֹרִים מְתַשְׁקְשִׁים לְמוֹל אֶת בְּנֵם דּוֹקָא שֵׁם, נִרְאֶה שֶׁהַטַּעֲנָה "בְּמָה חֲטָא הַרֵךְ הַנּוֹלָד וּמְדוּעַ שֶׁנִּקְפַחוּ בְּגִלְל סְכֻלוֹתָם שֶׁל הוֹרֵיוֹ?" הִיא טַעֲנָה נְכוֹנָה. וּמְצִינוּ דְגָמָא לְסִבְרָא זֹו בְּמַסְכַּת סְנֵהֲדָרִין (מד), שֶׁמְבִיאָה אֶת הַפְּסוּק בְּסִפְרֵי יְהוֹשֻׁעַ (פ"ו) הַעוֹסֵק בְּהוֹצָאָתוֹ לְהוֹרֵג שֶׁל עֶקְבוֹ, לְאַחַר שֶׁנִּטַּל מִשְׁלַל הָעִיר וְיָרִיחוֹ

"וְאֶת מְצוֹתוֹ הִפֵּר" (בְּמִדְבָר ט"ו, ל"א). "זֶה הַמִּפְרַר בְּרִית בְּשָׂר" (הֵינּוּ בְרִית מִילָה. סְנֵהֲדָרִין צ"ט).

אֶחָד מְרוֹפְאֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָנוּ גַם מוֹהֵל מְמָחָה, פָּנָה אֶל הַגָּאוֹן רַבִּי יִצְחָק זִלְבֶּרְשְׁטֵיין שֶׁלִּיט"א בְּשֵׁאלָה דְחוּפָה, וְכֵה סִפֵּר הָאִישׁ: הַזְמַנְתִּי לְמוֹל תֵּינוֹק בְּאֶחַת הָעָרִים הַרְחוֹקוֹת. הַבְּרִית אֲמוּרָה הִיְתָה לְהַתְקִים בְּמַסְעֵדָה גְּדוֹלָה, זְמַן מָה לְפָנֵי הַשְּׂקִיעָה. הַגַּעְתִּי לַעֲד, נִכְנַסְתִּי לְמַסְעֵדָה, וּפְתָאוּם הַזְדַּעְזַעְתִּי לְגִלוֹת שֶׁ...מְדַבֵּר בְּמַסְעֵדַת נְבִלוֹת וִטְרָפוֹת ו"פְרוֹת רִים" (שְׂרָצֵי מֵיִם טְמֵאִים) רח"ל.

עַמְדַתִּי מְסַמֵּר לְמַקוּמִי. לֹא הָעֵלִיתִי עַל דַּעְתִּי שִׁיהוּדִי מְסַגֵּל לְהַכְנִיס אֶת בְּנוֹ בְּבִרְתוֹ שֶׁל אֲבִרְהָם אֲבִינוּ ע"ה בְּמָקוֹם כֵּה מְתַעֵב. כִּיצַד עָלִי לְנַהֵג עִכְשָׁו? - הֵן בַּעֲלֵי הַשְּׂמִחָה לֹא יִסְכְּמוּ בְשׁוּם אֲפֹן לְעֵבֵר כְּעַת לְמָקוֹם חְלוּפִי, וְכִיצַד

באוירה משפחתית

מנוחה פוקס

לגדול מתוך מקום של כוח

ככל שנהיה חזקים יותר ונדע שאנו שווים יותר - כך יתחזק ביטחוננו בסיכויים של עצמנו

הורים חושבים שאם יסנטו בילדיהם ויאמרו להם שוב ושוב שהם לא בסדר ושעליהם להשתנות, הילדים ישתנו. באמת, אין זה כך.

ככל שהורים ירעיפו על ילדיהם יותר ויותר מילות עידוד, חיזוק, אהבה ללא תנאי - כך הילדים יקבלו כוח, חשק ויכולת רבה יותר לשנות. שימו לב!

גם כשאנו רוצים לשנות את עצמנו, וגם כשאנו רוצים לשנות אחרים, בואו נעשה זאת ממקום של כוח ולא ממקום של חולשה.

מקום של הכרה ביכולת שהקב"ה נתן לנו, ולא הכרה בכישלון.

כי ככל שנהיה חזקים יותר ונדע שאנו שווים יותר - כך יתחזק ביטחוננו בסיכויים של עצמנו, ונצליח להמריא גבוה יותר בעז"ה.

לרכישת הספרים החדשים של מנוחה פוקס על חינוך ילדים היכנסו להידברות שופס, או בטלפון: 073-222-12-50

שאומר: אני מוצלח! אני יכול! אני מסוגל! - יזכו ליותר יכולת בעז"ה. למה?

כי הם היו חזקים, והגיעו ממקום של חוזק ויכולת, שהקב"ה כמוכן נותן להם.

מתי היה לכם קל יותר לשנות את התנהגותכם?

האם הצלחתם להתמיד בתפילה כפי שרציתם, או להבדיל, להתמיד בלימוד קורס שאתם מעוניינים בו, כשאמרתם לעצמכם: "אני מסוגל! אני אצליח!", או כשהייתם על חטא והחלשתם את עצמכם במילים: "מעולם לא הלך לי לעשות את זה, לעולם לא אצליח!"?

תמיד כשאנו מסוגלים ללחוץ לעצמנו שמשמים יתנו לנו את הכוחות הדרושים - אנחנו מצליחים יותר.

מתי קל לנו ללכת ולעשות שינוי עם עצמנו? האם כשאנחנו שבעים ורעננים, או כשאנחנו מורעבים ומדוכאים?

ודאי שכאשר אנו שבעים ולא עייפים, אנחנו חזקים יותר ומסוגלים ליותר.

אדם רעב וחלש יתקשה לערוך שינויים עם עצמו, הוא יתייאש, לא יהיה לו כוח לזה.

אנשים מנסים לעשות דיאטות שנים על גבי שנים, ולא מצליחים. זה לא הולך להם. מדוע?

כיוון שהם מגיעים ממקום של חולשה!

הם באים מלמטה, ורוצים לעלות למעלה. הם מגיעים ממקום של: "אני לא מוצלח, ולא אצליח. אני לא יכול ולא אוכל לעולם". אבל אם הם יגיעו ממקום אחר לגמרי, ממקום

חכמת נשים

הרבנית חגית שירה

עולם של כיסופים

חבל שאנשים נכנסים לעולמה של תורה, ועובדים את השם בנגב - ביובש

והשתדלו בעבודתי... הביטו בגדולי ישראל, ובכל כך הרבה יהודים טובים שמסרו את נפשם לאורך הדורות. ובאמת אחד הדברים המחזקים בעבודת ה' הוא ההבטה בגדולי ישראל ובמסירותם על התורה.

השמנה היא אם רזה - העולם של קיום המצוות, עולמה של תורה - מרבה שכר או ממעט? זכרו, השכר הוא שמן! כל אמן של יהודי. כל ברכה. כל מצווה והתגברות יש להם שכר גדול.

היש בה עץ אם אין - אומר רשב"י: עץ חיים היא למחזיקים בה!

ויעלו בנגב - ממשיך הזוהר ואומר: חבל שאנשים נכנסים לעולמה של תורה, ועובדים את השם בנגב - ביובש. בעצלות. חושבים שאין בה שכר, שאין בה אור... צריך התלהבות. להתפלל בהתרגשות... לקבל שבת ולקיים מצוות בזריזות. בהתלהבות. לא בלב עצל. הרבה פעמים לא מרגישים את המתקנות במצוות ובעבודת השם, כי עושים ביובש, בלי שמחה ובלי רגש, וחבלי!

ניתן להזמין את הרבנית חגית שירה לחוגי בית בכל רחבי הארץ, ללא תשלום 073-2221290

להשתומם מה הרגש טוב מביא לאדם... הנשמע כזאת כי אישה שחטאה ארבעים שנה תזכה לכל הגדולה היא, היאומן כי יסופר, נוראות נשתוממתי... (חכמה ומוסר). מדהים! כמה חשוב לסלק את היובש ולהתרגש.

הזוהר הקדוש בפרשתנו כותב לנו כך: אומר הקב"ה, **תרגלו את אותו עולם טוב... תרגלו אותו עולם עליון של כיסופים**. הזוהר מכוון אותנו לרגל את העולם הרוחני, את העולם הנצחי, אל תרגלו את העולם הזה, הוא זמני!

ועם ישראל שואלים: איך נוכל לרגל ולדעת כל זה?

עלו זה בנגב - נגב מרמז על מדבר, והמדבר הוא המקום בו ניתנה התורה. היכנסו לעולמה של תורה, ותראו...

החזק הוא הרפה - תראו שכל מי שהתחזק, התגבר ושבר את יצרו הרע, זכה לשכר גדול... לא להתרפות, אומר הזוהר - צריך חוזק בעבודת השם.

המעט הוא אם רב - אומר ה', כל כך הרבה זכו

אחת הפרשות בה הקשר בין ההפטרות לפרשה ברור במיוחד היא פרשת שלח, הפרשה עוסקת במרגלים, ובהפטרות אנחנו פוגשים שוב מרגלים, שהפעם באים בלב נקי לבדוק כיצד יהיה הכי קל ונוח לכבוש את הארץ...

הם מגיעים לביתה של רחב, שמתפעלת מקדושתם, ובאופן מדהים אומרת: **"שמענו את אשר הוביש ה' את ים סוף מפניכם..."**. רחב לא ראתה. היא רק שמעה - כל העולם שמע, אבל היא התפעלה ועשתה תשובה, **"ונשמע וימס לבבנו..."**, היא מתרגשת, ולבה נמס.

רבי ירוחם ממיר כותב דברי מוסר נפלאים הנלמדים מרחב: "הנה כל האומות שמעו מה ששמעה רחב... אלא ודאי שהיא התבוננה בזה בדעת צלולה, והנה... מה עלה לה מההרגש הזה, שנתגיירה ונישאה ליהושע... ולא עוד, אלא שזכתה ויצאו ממנה שמונה נביאים, והם כולם כהנים... וגם חולדה הנביאה יצאה ממנה... עלינו

אחרי

שירה (שם בדוי), 23 מרכז

של אחת מ-6,000 הנשים שקבלו סיוע במחלקת אמ"א

לפני

הוא כזה מקסים כל יום אני מבקשת סליחה שחשבתי מחשבות כאלו ובאמת שיחה איתך גרמה לי לחשוב ולהרגיש שאני לא לבד ושהחיים שלו הרבה יותר חשובים מכל הצרות שסובבות את פשוט מלאך 🙏🙏🙏 אין סוף לתודה שלי אלייך!!!!!! 10:49

אני לא יודעת איך אתמודד, אני לא מסוגלת! 20:13

את סתם טורחת לנסות! אני כבר החלטתי 20:13

השמש - עוצמת הריפוי (ב')

השמש אינה מזיקה אלא אם נחשפים אליה לפרק זמן ארוך מידי, בעיקר בין השעות 10 בבוקר ל-3 אחה"צ (בקיץ).

השימוש בקרם הגנה גורם לנו להישאר יותר זמן בשמש מבלי שנרגיש בתגובה הטבעית של הגוף, כמו אודם מוגבר, ותחושת חום שמאותתת לנו להפסיק את שהיה שלנו בשמש. לכן לא מומלץ להשתמש במקדם הגנה כגון תחמוצת טיטניום, תחמוצת אבץ, כימיקלים או תחליבי שיוזן שמכילים PABA שחוסמים את ההשפעות הרפואיות והמרפאות של אור השמש, עלולים לגרום לנזק גנטי לעור ואף עלולים להיות מסרטנים.

אנשים רבים חושפים עצמם ל UVA יותר מכפי שהיו עושים זאת ללא קרם שיוזן. למעשה כונית שמש היא תגובת הגנה טבעית של העור לחשיפה מוגברת לקרני UVA. מנגד, ד"ר אקרמן, שזכה לאחרונה בפרס החשוב ביותר לדרמטולוגיה, טען שאין כל הוכחה לכך שחשיפה לשמש גורמת לסרטן מלנומה.

מחקר רוסי מצא שעובדים שנחשפו לאור אולטרה סגול בזמן העבודה סבלו פחות מהתקררויות, בשיעור של 50%.

מערכת חיסונית חלשה אינה מסוגלת להגן כיאות על עצמה מפני מחלה, וזה כולל את סרטן העור. עובדים שנמצאים 22 שעות בתוך משרדים סגורים ממוזגים, גורמים לאוויר יבש וקר בהשפעת המזגנים, המסלק את הלחות מהעור ומשאיר אותו מחוסר הגנה טבעית נגד פגעי מזג האוויר. נוסף לזה, ישנה התרבות של פטריות וחיידקים בגלל המיזוג. העור אינו מצליח לנשום אוויר לח טבעי, והעדר הלחות מפחית מאוד את יכולתו לסלק תוצרי פסולת מזיקים מרקמות החיבור ומהרקמות של העור.

החוקרת ד"ר קלן שו ביצעה סקר מלנומה בבית ספר לרפואה בלונדון ובמרפאת סידני באוסטרליה. שם גילו ששכיחות הסרטן הקטלני בקרב עובדי משרד כפולה מאשר אצל אנשים שעובדים תחת כיפת השמיים. תוצאות המחקר פורסמו בכתב העת הרפואי הבריטי "THELANCET". ד"ר שו הוכיחה שאנשים שבילו את רוב זמנם כשהם חשופים לאור שמש טבעי, כמעט שלא חלו בסרטן העור, היא גם גילתה שנורות פלאואורסנט גורמות למוטציות בתרבויות של תאים. במילים אחרות, עדיף לכולנו לבלות זמן רב יותר בחוץ.

להזמנת חוגי בית בהשתתפות הרבנית ר. בצרי (ללא עלות), חייגי 073-2221240

כמה פעמים ביום צריך לחבק ילד?

האם קושי רגשי משפיע על המערכת הפיזיולוגית, ממה נובע רעב בלתי נשלט, והאם יש גבול לחיבוקים?

אכילה רבה לא מסודרת במהלך היום ובלילה היא הרגל לא טוב שצריך להיפטר ממנו. ראשית, יש להימנע מצמצום המזון עד למניעת אכילה לחלוטין לאורך היום, משום שזה יוצר רעב שמרגישים בו רק בסיום היום. אכילה מסודרת לאורך כל היום מאפשרת להגיע הביתה בסוף היום בתחושה נינוחה, ולאכול ארוחה מסודרת ומתוכננת.

ארוחות מסודרות יסייעו לכם לשלוט באוכל, וכתוצאה מכך לאכול פחות. חשוב מאוד שכאשר מרגישים רעבים בדרך הביתה, תאכלו משהו קטן כדי לא להגיע רעבים ולחוצים מדי. ניתן לאכול פרי, ירק, חטיף בריאות, ולשתות הרבה מים.

תכננו מראש מה אתם הולכים לאכול, ואכלו רק מה שתכננתם. (ד"ר סיגל תמיר, ד"ר לתזונה ומדיע

ההתנהגות)

אני סובלת כבר שנים מבעיות גב וכאבי רגליים. נטלתי תרופות חזקות, והן לא הועילו. האם יש בכוחם של טיפולים רגשיים להשפיע על תפקוד תקין של המערכות הפיזיולוגיות בגוף? רבים נוטים לחשוב שבעיות נפשיות באות על פתרון בטיפולים רגשיים, ובעיות פיזיולוגיות כגון מחלות, כאבים, בעיות בדרכי נשימה ועיכול וכו' – מטופלות בקרב הרפואה הקונבנציונלית. חלק מהמטופלים הסובלים מכאבים מתלוננים שהבדיקות תקינות, וקשה להצביע על גורם כלשהו. חלקם האחר טוען שהכדורים החזקים והתרופות שהם נוטלים אינם משפיעים כלל, והכאב עדיין קיים, ואף מתעצם. שורשיהם של המחלות והכאבים בגוף נעוצים הרבה יותר עמוק בנפש האדם. ומה שהמוח מצייר – הגוף מייצר.

בבסיס השיטות הטיפוליות השונות עומדת הידיעה כי התת-מודע, שהינו מרכיב עיקרי של המוח האנושי, אחראי על תפקודם התקין של האיברים.

לכן שינוי במנגנוני התת-מודע משפיע במישרין על דפוסי החשיבה, הרגש וההתנהגות, ומבריא ממילא את הגוף, מה שמאפשר תפקוד תקין של האיברים והיעלמותם של הכאבים והמחלות. השינויים מתבצעים באופן ממש, והם שורשיים, ולכן נשארים לאורך זמן.

השיטות המוצעות כיום לטיפול רגשיים מתמקדים בשורש הבעיה ולא בסימפטום, מה שמבטיח את אי הופעתה של הבעיה בשנית.

טראומה נפשית שלא קיבלה מענה טיפולי, ברוב המקרים תתפתח למחלה. ניתן יהיה לספק מענה נקודתי למחלה, אך משום שהטראומה עדין נוכחת – היא תתפרץ במקום אחר בגוף. כשהגוף כואב – זה הזמן להקשיב לו ולנפש שמאחוריו. (ענבל

אלחיאני, MA, מטפלת מוסמכת ב-NLP ובדמיון מודרך)

מידי פעם אני נתקפת ברעב בלתי נשלט, אף על פי שאני מצליחה לרוב לשמור על ארוחות מסודרות. שמת לב שדווקא כשאני נמנעת מארוחות במשך היום, אני נתקפת ברעב כשאני חוזרת הביתה, ואז קשה לשלוט. האם הסיבה לכך היא ההימנעות מאכילה במשך היום?

כן, הרעב שהצטבר כל היום, יחד עם עייפות ושעמום, יוצרים תחושה של רעב בלתי פוסק אשר גורם לאכילה בלתי פוסקת.

אתחברת עם הציה רפואית? יש אתגרים בפתחה?

הציוע מתעכב? צדיין אחכה אפרי הטן?

הזמיני אלייך ערב הפרשת חלה עם מיטב רבניות הידברות

073-222-1290

הצטרפי לצעות אפרי נשים, שקיינו בביתן ארבע מרגש שמת ומוחזר וכי איושעה מלא הטבע הצליח

אצלר
בבית
ללא
עלות!

ההשתתפות
שאר!
והישועה בדרך
אליך בס"ד

שבת מרוממת

עם הידברות

במלון המפואר ניר עציזון שעל הר הכרמל

פרשת בלק | י"ד-ט"ז תמוז 24-26.6.21

הרצאות מרתקות | חדרים מפוארים
מונג של שבת | בריכה וחדר כושר
ארוחות גורמה

הבטיחו מקומכם: 073-222-1-270

הרב יצחק פנגר

משמח הלבבות
הרב שמעון פרץ

קראתם נכון?

חגיגת מבצעים שחוזרת רק... פעם בשנה!!

shops.hidabroot.org
מוקד מכירות: 073-222-12-50
ניתן לשלוח למספר זה גם הודעות ווטסאפ

מתנה בכל רכישה!
ספרון של הרב יעקב ישראל לונאסי
חי באמונה, חי בנבירה, וכי עד הפסח

<p>כל ספרי הרב זמיר כהן משתתפים במבצעים!</p> <p>4 ספרים ב-100</p> <p>2 ספרים ב-100</p>	<p>4 ספרים ב-100</p> <p>2 ספרים ב-100</p>
<p>פרקי אבות עם ביאור "נזר הדעת" (2 כרכים) אוצרות החכמה היהודית החדורים לעומק, ומעניקים הדרכה בכל תחומי החיים.</p> <p>המדריך המלא לבית היהודי (3 כרכים) ההדרכה המלאה והמשולמת לשלום בית וזינוח ילדים.</p>	<p>יגל ליבי בישועתך הרב יגאל כהן, פרקי אמונה ובטחון, שמחה ומידות טובות.</p> <p>מדעי האושר הסודות לחיים מאושרים והכוחות הגנוזים בנפש האדם.</p> <p>מראש שניר הרב שניר גואטה, המדריך שלך להצלחה, התמודדויות בחיים, ניסיונות ואמונה.</p> <p>אוצרות מוסר המבאר - הלימוד היומי 6 ספרי מוסר יסודיים עם ביאורים נפלאים, מחולקים ללימוד יומי.</p>
<p>ספרים וסטטים מבוקשים</p> <p>5 ספרים ב-100</p> <p>3 ספרים ב-100</p>	<p>5 ספרים ב-100</p> <p>3 ספרים ב-100</p>
<p>סדרת זאת התורה (7 כרכים) סדרה מרתקת לילדים על פרשיות השבוע כולל סיפורים.</p> <p>סדרת ספרי חיים ולדר לילדים ולמבוגרים רבי המכר הכוללים סיפורים מפתיעים ומרגשים מחייהם של בני אדם.</p>	<p>אבות על בנים הרב אורי זוהר, התמודדות ויצירת קשר עם ילדים מתמודדים בגיל ההתבגרות.</p> <p>אני רוצה לגדול חיים ולדר אימון אישי לילדים בפורמט של ספר קומיקס.</p> <p>טעם התורה פרשת השבוע בתוספת חיזושי תורה וסיפורים מהחיים המשמחים את הלב והנשמה.</p> <p>מרגוע לנפש הדרכה מעשית להפחתת דאגות, חרדות ומתחים ולשמחת חיים אמיתית.</p>

קטלוג הספרים וכל המבצעים מעודכנים באתר 'הידברות שופס'

הפתרון "שלום ואמת"

—”—

הזמנתי קייטרינג לאירוע והוא איחר, אני לא צריך לשלם ודורש פיצוי

והוא טוען

—”—

עם מי הצדק?

במרכז 'שלום ואמת' בנושאות דרה"ג זמיר כהן, יוענק לכם בע"ה: פתרון הלכתי בימים בודדים • בורר מומחה עפ"י דיני התורה, תקף עפ"י חוק הבוררות ובהמלצת לשכת עוה"ד מחוז ים- • גמישות בזמנים נוחים גם בשעות הערב • שקיפות וכללים אתיים מחמירים